

Helsingin kaupunginvaltuusto

16 — 2024

Kokousaika: 23.10.2024 klo 18.00 – 20.02

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

Helsingfors stadsfullmäktige

16 — 2024

Mötestid: 23.10.2024 kl 18.00 – 20.02

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

Sisällysluettelo

212 §	5
<i>Esityslistan asia nro 3</i>	5
<i>Kyselytunti</i>	5
3.1 Sini Korpinen - S2-opetusten linjausten toimeenpanon tilanne	5
Valtuutettu Sini Korpinen	5
Apulaispormestari Johanna Laisaari	6
Valtuutettu Sini Korpinen	8
Valtuutettu Otso Kivekäs	9
Valtuutettu Pia Pakarinen	9
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	10
Valtuutettu Petra Malin	10
Ledamoten Nora Grotenfelt	11
Valtuutettu Matias Pajula	12
Valtuutettu Johanna Nuorteva	12
Valtuutettu Mika Ebeling	13
Valtuutettu Ozan Yanar	14
Pormestari Juhana Vartiainen	14
Apulaispormestari Johanna Laisaari	15
3.2 Mari Holopainen - Ammatillisen koulutuksen rahoitus ja opiskelijoiden tuki	17
Valtuutettu Mari Holopainen	17
Apulaispormestari Johanna Laisaari	17
Valtuutettu Mari Holopainen	19
Valtuutettu Sinikka Vepsä	19
Ledamoten Mia Haglund	20
Valtuutettu Amanda Pasanen	21
Valtuutettu Nita Austero	21
Ledamoten Björn Månsson	22
Valtuutettu Veronika Honkasalo	23
Valtuutettu Otso Kivekäs	23
Valtuutettu Tuula Haatainen	24
Valtuutettu Ville Jalovaara	24
Valtuutettu Nasima Razmyar	25
Apulaispormestari Johanna Laisaari	25
3.3 Laura Kolbe - Keinot matkailun nostamiseksi strategiseksi kasvutoimialaksi Helsingissä	27
Valtuutettu Laura Kolbe	27
Pormestari Juhana Vartiainen	28
Valtuutettu Laura Kolbe	31
Valtuutettu Pia Pakarinen	32
Valtuutettu Minna Lindgren	33
Valtuutettu Petra Malin	33
Ledamoten Marcus Rantala	34
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	35
Valtuutettu Otso Kivekäs	35
Valtuutettu Sami Muttilainen	36
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	36
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	37
Pormestari Juhana Vartiainen	39

214 §	42
<i>Esityslistan asia nro 5</i>	42
<i>Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan varajäsenen valinta</i>	42
Ledamoten Mia Haglund	42
217 §	43
<i>Esityslistan asia nro 8</i>	43
<i>Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloite toisen asteen koulutuksen maksuttomuuden varmistamisesta</i>	43
Nuorisoneuvoston edustaja Fia Hirvonen	43
Nuorisoneuvoston edustaja Emma Rautaoja	44
Valtuutettu Veronika Honkasalo	46
Valtuutettu Johanna Nuorteva	47
Valtuutettu Veronika Honkasalo (vastauspuheenvuoro)	48
Valtuutettu Hilikka Ahde (vastauspuheenvuoro)	48
Valtuutettu Vesa Korkkula (vastauspuheenvuoro)	49
Valtuutettu Johanna Nuorteva (vastauspuheenvuoro)	49
Apulaispormestari Johanna Laisaari	50
Valtuutettu Mari Holopainen	52
Valtuutettu Ville Jalovaara	52
Ledamoten Mia Haglund	53
Valtuutettu Hilikka Ahde	54
Valtuutettu Osmo Soininvaara	54
Nuorisoneuvoston edustaja Emma Rautaoja	55
Nuorisoneuvoston edustaja Fia Hirvonen	56
Valtuutettu Vesa Korkkula (vastauspuheenvuoro)	56
Valtuutettu Johanna Sydänmaa	57
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	58
Valtuutettu Atte Kaleva	59
Valtuutettu Mika Ebeling	60
Valtuutettu Marika Koski	61
Valtuutettu Veronika Honkasalo	61
Valtuutettu Sami Muttilainen	62
Valtuutettu Johanna Nuorteva	63
Valtuutettu Mika Ebeling	64
Valtuutettu Atte Kaleva	64
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)	65
Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro)	65
Valtuutettu Laura Korpinen	66
Valtuutettu Mika Ebeling	66

212 § Esityslistan asia nro 3 Kyselytunti

3.1 Sini Korpinen - S2-opetusten linjausten toimeenpanon tilanne

Valtuutettu Sini Korpinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kouluissa opetetaan suomen kieltä sekä äidinkielen ja kirjallisuuden opetuksessa että suomi toisena kielenä -opetuksessa. Näistä jälkimmäinen S2-opetus on tarkoitettu niille, jotka eivät pärjää äidinkielen ja kirjallisuuden opetuksessa. Eri vaiheissa on noussut esiin, että S2-opetuksen piiriin on saatettu ohjata myös sellaisia maahanmuuttajataustaisia lapsia, joilla olisi kaikki edellytykset pärjätä myös äidinkielen ja kirjallisuuden opetuksessa. Tämä johtaa näiden lasten kohdalla koulun aiheuttamaan takamatkaan kielellisten valmiuksien kehittämisessä ja jatko-opiskeluun pääsyssä.

Lähtökohdan tulisi olla, että suomen- tai ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa opinpolkunsa aloittanut lapsi opiskelee koulussa äidinkielen ja kirjallisuuden opetuksessa. Suomen tai ruotsin kielen vahvalla osaamisella on keskeinen merkitys koko opinpolun ja myöhemmin elämän kannalta.

Kaupunginhallitus linjasi 30.8.2023, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on otettava käyttöön kaikki tarvittavat toimet, joilla varmistetaan, että S2-opetukseen ohjautuvat vain sellaiset lapset, joilla ei katsota olevan riittäviä edellytyksiä pärjätä suomen- tai ruotsinkielisessä äidinkielen ja kirjallisuuden opetuksessa. Samassa yhteydessä linjattiin myös liuta muita toimia S2-opetukseen liittyen.

Kysynkin kasvatuksen ja koulutuksen apulaispormestarilta: Miten kaupunginhallituksen linjauksen toimeenpano on edennyt? Mihin toimenpiteisiin toimialalla on ryhdytty ja mikä tilanne asiassa on tällä hetkellä?

Apulaispormestari Johanna Laisaari

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kiitos valtuutettu Korpiselle äärimmäisen hyvästä kysymyksestä. Tämä on erittäin tärkeä lapsen oikeudellinen kysymys siitä, että hän saa riittävästi tukea opetuksessa.

Mä pyysin Kaskon toimialalta tästä sen tilannekatsauksen, että miten kaupunginhallituksen linjaus on nyt tässä vaiheessa toimeenpantu. Toimialalla on tosiaan ryhdytty moniin kehittämistoimenpiteisiin. Koulutulokkaan oppimäärän valitsemista on selkeytetty syksystä 2024 alkaen siihen laaditulla uudella prosessilla. Huoltaja tekee alustavan oppimäärän valinnan lapsensa kouluun ilmoittaessaan. Tämähän on siis huoltajan päätöksenä oleva asia niin kuin pitääkin. Ja opettajat sitten arvioivat sopivan oppimäärän ensimmäisten kouluviikkojen aikana 20.9. mennessä. Tarvittaessa tästä oppimäärästä käydään sitten keskustelua ennen huoltajien lopullista päätöstä.

Uuden toimintatavan mukaan kunkin oppilaan oppimäärän sopivuus tarkastetaan 3. ja 6. luokan kevätlukukaudella. Tällä pyritään siis siihen, että jokainen oppilas opiskelee aina kielitaitonsa kehittymisen kannalta parhaiten soveltuvaa oppimäärää. Tämähän on siis lapsen oikeudellinen tarve. Koulu suosittelee aina oppilaalle parhaiten sopivaa oppimäärää, mutta perusopetuslain mukaan tämä päätös on silti aina huoltajan.

Koulutulokkaiden oppimäärän valintaan on perehdytty kevään ja syksyn aikana vähintään yksi opettaja per koulu. Yhteensä näissä kuudessa tilaisuudessa on ollut yli 300 opettajaa. Samalla on myös täsmennetty niitä kriteereitä, joiden

mukaan oppimäärän valintaa tulee suositella. Lukuvuoden 2024–2025 aikana perehdytetään opettajat oppimäärän tarkastamisen nivelvaiheissa eli tällöin 3. ja 6. luokan aikana. Kaikille rehtoreille on viime keväänä lähtenyt aiheesta infokirje sekä tukimateriaalia. Heitä on tiedotettu myös yhteisissä kokouksissa, kuten muitakin teeman kannalta keskeisiä ammattiryhmiä eli monikielisiä ohjaajia, esiopetuksen opettajia, varhaiskasvatuksen S2-opettajia sekä koulusihteereitä. Huoltajille tietoa tulevasta oppimäärän valinnasta ja suomi toisena kielenä -opetuksesta jaetaan esiopetuksessa ja koulujen tutustumistilaisuuksissa.

Kielitaidon ja kielellisen tuen tarpeen arviointivälineitä on päivitetty sekä kehitetty yhteistyössä hallinnon henkilöstön ja opettajien kanssa. Kehittäjäopettajat ja projektiasiantuntijat kiertävät kouluissa lukuvuoden 2024–2025 aikana perehdyttämässä henkilöstöä näihin käytänteisiin nyt syvemmin.

Saamme syksystä 2024 alkaen myös paremmin tilastotietoa oppimäärän vaihtojen määristä ja seurataan S2-oppimäärää opiskelevien oppilaiden määriä maahanmuuttoajankohdan perusteella. Keskeiset vuosittaiset tunnusluvut, esim. S2-oppijoiden määrä, suhde vieraskielisten määrään ja niin edelleen raportoidaan vuodesta 2024 lähtien kasvatus- ja koulutuslautakunnalle aina vuoden lopussa.

Helsinki on aloittanut vuoteen 2028 saakka ulottuvan tutkimus- ja kehittämissyhteistyön Turun yliopiston kanssa. Tässä tavoitteena on saada paremmin tietoa oppilaiden lukitaitojen tuen tarpeista. Opettajilla on käytössä tämän myötä digitaalinen arviointiväline lukitaitojen arviointiin. Lisäksi tiedonalakohtaisen lukutaidon arviointivälineen kehittämisprojektia jatketaan Helsingin yliopiston kanssa ainakin vuoden 2025 loppuun saakka.

Vieraskielisten lasten oppimiseen liittyviä teemoja on nostettu vahvasti esiin tänä vuonna valmistuneessa Helsinki oppii – tulevaisuuden taidot 2030 -

ohjelmassa, joka ohjaa strategista kehittämistä tässä kaupungissa tulevina vuosina. S2-asioiden etenemistä, toimenpiteitä ja niiden vaikuttavuutta seurataan siis säännöllisesti toimialan johdossa sekä palvelukokonaisuuksien johdossa. Ja kuten totesin, näistä tullaan raportoimaan lautakuntaan.

Ihan viimeisempien tilastotietojen mukaan S2-oppilaiden määrä on suhteessa hieman vähentynyt vieraskielisten oppilaiden määrään. Varovasti voisi siis ennakoida, että meillä on nyt yhteisesti sovitut toimintatavat ja me ollaan oikealla tiellä tässä asiassa lasten yksilöllisten oikeuksien toteutumisessa näiden kielellisten asioiden kohdalla.

Kiitoksia.

Valtuutettu Sini Korpinen

Kiitos vastauksesta.

Haluaisin oikeastaan tarkentaa keskustelua vielä huoltajien roolista S2-opetukseen liittyvässä päätöksenteossa. Tosiaan perusopetuslain mukaan päätös lapsen osallistumisesta tähän opetukseen on aina huoltajan vastuulla. On kuitenkin olemassa useita syitä, miksi huoltajalla ei välttämättä ole riittävää osaamista tai tietoa tehdä tätä päätöstä lapsensa parhaaksi. Esimerkiksi jos et ole käynyt näitä koulutusjärjestelmiä kuin meillä täällä on, et välttämättä tiedä, millaisia pitkän aikavälin vaikutuksia S2-opetuksella voi olla lapsen kielelliseen kehitykseen ja tulevaisuuden koulutuspolkuihin.

Voidaan myös pohtia, onko kaikille huoltajille varmistettu, että he ymmärtävät, mitä seurauksia S2-opetukseen osallistumisella tai osallistumatta jättämisellä voi olla tulevaisuuden kannalta. Esimerkiksi kuinka S2-opetuksen valinta voi vaikuttaa lapsen kielitaidon kehittymiseen, jatko-opintomahdollisuuksiin ja jopa mahdollisuuksiin päästä korkeakouluun.

Miten kaupunki siis varmistaa, että huoltajat saavat riittävää ja ymmärrettävää tietoa S2-opetuksen vaikutuksista sekä tukevatko koulut tai muut tahot huoltajia tässä päätöksenteossa?

Valtuutettu Otso Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Korpiselle tämän olennaisen asian nostamisesta taas tänne keskusteluun ja kiitokset apulaispormestari Laisaarelle tämänhetkisen tilanteen esittelystä.

Tosiaan on tietenkin niin, että huoltaja tekee päätöksen, mutta aivan varmasti on niin, että suurin osa huoltajista kuuntelee tarkkaan, mitä opettajat ja koulu sanovat ja tekee päätöksen siltä pohjalta. Sikäli meidän ei pidä mennä huoltajien selän taakse tässä, vaan se, miten meidän koulumme ohjaavat huoltajia tekemään, on tässä keskeinen kysymys.

Ja todellakin olennainen kysymys on se tilastotieto. Yksilötasoa emme tietenkään lähde seuraamaan, mutta tilastotieto siitä, kuinka paljon meillä on S2-opetuksessa lapsia suhteessa vieraskielisten määrään, kertoo siitä, olemmeko onnistuneet. Odotan erittäin kiinnostuneena niitä ensimmäisiä tilastoja, jotka tullaan julkaisemaan.

Valtuutettu Pia Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja

Kiitos valtuutettu Korpiselle erittäin hyvästä kysymyksestä.

Itse kysyisin: Olisiko aivan mahdoton sellainen ajatus, että kaikki lapset olisivat lähtökohtaisesti samassa äidinkielen opetuksessa ja ne, jotka eivät siinä

pärjäisi, saisivat lisäopetusta, jota voisi kutsua S2-opetuksesi? Jolloin tämmöistä segregoivaa vaikutusta ei tulisi siinä opetuksessa, vaan kaikki saisivat ihan aidosti sen mukaan, mitä lisäopetusta tarvitsevat.

Kiitos.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Korpiselle erittäin tärkeän kysymyksen esille nostamisesta.

Kyllähän meidän suomalaisen peruskoulun pitää tarjota kaikille hyvät valmiudet pärjätä niin jatko-opinnoissa kuin myös suomalaisessa työelämässä, ja kyllä tämä suomi toisena kielenä -opiskelijoiden kohdalla korostuu aivan erityisesti. On hyvä, että me olemme nyt Helsingin myös heränneet tähän, että meidän täytyy enemmän seurata sitä yksilöllistä oppimista ja kehitystä.

Mutta sitten kyllä itse ajattelen niin, että tässä korostuu myös tämä laajempi kotoutumistyö ja sen merkitys, miten me saadaan myöskin vanhemmat osaksi tätä suomalaista yhteiskuntaa ymmärtämään meidän koulutusjärjestelmää ja varsinkin oppimaan meidän kotimaisia kieliä, jotta he pystyvät osallistumaan oman lapsensa kielipolun tukemiseen ja ohjaamiseen.

Valtuutettu Petra Malin

Kiitos kovasti valtuutettu Korpiselle tästä kysymyksestä ja myöskin muille tätä asiaa edistäneille valtuutetuille. On tosi tärkeää, että tässä on edetty.

Näitä asenteita, mitkä tässä on myös taustalla, on ollut varmasti syytä tarkistaa ja nyt on korkea aika, että on tehty nämä toimet, mitä on tehty. Ymmärrystä pitää lisätä ammattilaisten taholla siitä, että miten näissä prosesseissa

toimitaan, mutta jos on jotain rakenteellisia tekijöitä, jotka ajaa siihen, että lapsia pidetään näissä S2-opetuksissa, vaikka ei tarvitsisi, niitä täytyy ehdottomasti purkaa. Tätä työtä pitää jatkaa.

Kuten valtuutettu Korpinen nosti esiin, myös minäkin haluaisin painottaa tätä yhteistyötä huoltajien kanssa, eli miten tästä asiasta puhutaan nykyään. Haluaisin kysyä esimerkiksi siellä varhaiskasvatuksen puolella, mikä se tilanne on. Kielitietoisuuteen pitäisi panostaa ihan kaikkien oppilaiden kanssa. Se vaikuttaa läpi koko opinpolun tämä kielen oppiminen. Me tarvitaan lisää kaikenlaisista taustoista ihmisiä korkeakoulutukseen ja korkeakoulutusta edellyttäviin ammattitaustoihin. Tällä hetkellä sillä matkalla on nyt tällainen ylimääräinen este.

Ledamoten Nora Grotenfelt

Tack, ordförande.

Kiitos valtuutettu Korpiselle tästä aloitteesta. Tärkeä aloite.

Nostaisin tällaisen asian nyt tähän vielä keskusteluun. Hallitusohjelmaan on kirjattu, että 5–10 % maahanmuuttajista kotoutetaan ruotsin kielellä eli entistä enemmän. Kysyisinkin tässä: Onko kaupungilla uusia toimenpiteitä tähän liittyen? Onko suunnitteilla esimerkiksi toimia, joilla ruotsinkielisten koulujen valmiuksia vastaanottaa oppilaita, joilla on R2-opetuksen tarvetta?

Aiemmin ruotsinkielisellä puolella on ollut rahoitusta kolmelle monikieliselle ohjaajalle, ja nykyään heitä on vain yksi.

Kiitos.

Valtuutettu Matias Pajula

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Korpiselle erinomaisen tärkeästä kysymyksestä ja apulaispormestari Laisaarelle vastauksesta

Tämähän on äärimmäisen tärkeää, että nämä ratkaisut S2-opetuksesta tehdään sen oppilaan omista pedagogisista lähtökohdista ja se tehdään aina yksilöllisesti. Kuten tässä on todettu, me emme tokikaan täällä valtuustossa seuraa niitä yksilötasoilla, mutta se on tärkeää, että se ratkaisu tehdään siellä koulussa aina jokaisen yksilön kohdalla sen yksilön tarpeiden mukaan. Kysymykseni kuuluu, että tuetaanhan opettajia tarpeeksi siinä työssä, että heillä riittää resurssit siihen, että pystyvät katsomaan jokaisen yksilön tarvetta siihen S2-opetukseen. Toisaalta kysyn myös samalla siitä, että tavoitteenahan monessa tilanteessa pitäisi olla myös se, että oppilas ei välttämättä enää ihan koko aikaa tarvitse sitä S2-kieltä tai että sitä tarvitaan vain osan aikaa. Niin pidetäänhän tällaista vaihtoehtoa myös esillä ja etsitään sellaisia ratkaisuja, että voisi siitä esimerkiksi siirtyä äidinkielen opetukseen.

Kiitos.

Valtuutettu Johanna Nuorteva

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos tärkeästä kysymyksestä.

Suomen oppiminen on keskeistä kouluun ja yhteiskuntaan sekä kaveriporukoihin sulautumisen kannalta. On tärkeää se, että opetusta saa jokaiselle yksilölle sopivalla tasolla niin, että oppiminen menee eteenpäin, mutta ei toisaalta tunnu liian vaikealta tai ylivoimaiselta. Silloin jos asiat menee

ihan ohi sen takia, että se on vaikeata, ei myöskään tuota välttämättä oppimista vaan turhautumista. Siksi sopivan tason löytäminen jokaiselle yksilölle on se ensisijainen tehtävä kouluissa.

Apulaispormestari puhui 3. ja 6. luokan nivelvaiheista. Meiltä puuttuu tällä hetkellä vielä nivelvaihe yläasteen osalta. Meillä on paljon oppilaita, jotka tulee vasta 6. luokan jälkeen yläasteen aikana Suomeen. Tarvitaan nyt etenkin oppivelvollisuusiän pidennyttä myös 9. luokan vaiheilla nivelvaihe. Meillä on tärkeää myös valmistavan luokan opetukseen panostaminen. On tärkeää, että valmistavalta opetukselta siirryttäessä pystyy opiskelemaan perusopetuksen tavoitteiden mukaisesti. Tässä ikäryhmien kohdalla on suuri vaihtelu. Helsingissä valmistavat täytetään opetushallituksen suosituksen vastaisesti isoiksi.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Korpinen Sinin kysymys on perusteltu. On järjetöntä ja epäeettistä työntää S2-opetukseen sellaisia maahanmuuttajataustaisia lapsia, jotka eivät saa siitä vastaavaa hyötyä. Suomen tai ruotsin kielen hyvä osaaminen on maahanmuuttajataustaiselle arvokasta monestakin syystä. Yksi on se, että tämä kielitaito ehkäisee voimakkaasti segregaatiota. On mielenkiintoista ja hyvä, että pyritään arvioimaan oppilaiden kielitaitoa ja siten saamaan S2-opetukseen ne oppilaat, jotka sitä tarvitsevat.

Hienoa, että tänne ei ole leviämässä arvontahullutus siten, että S2-opetukseen valittavat arvottaisiin kaikista oppilaista. Yksinkertaisinta olisi antaa huoltajille selkeä suositus lasten suomen kielen opetuksesta sekä selkeät perusteet, miksi tällainen suositus on tehty.

Kiitos.

Valtuutettu Ozan Yanar

Arvoisa puheenjohtaja.

Me ollaan varmaan kaikki samaa mieltä siitä, että on hyvä, että lapsia ohjataan oikeaan ryhmään ja kielitaito on ainut oikea peruste, kun jaottelemme lapsia S2:een tai S1:een. On myös olemassa sekamalleja, joissa lapsi voi opiskella äikän tunnilla ja sitten käydä ekstrana S2:ssessa. Olen siis samaa mieltä valtuutettu Sini Korpisen kanssa. Samaan aikaan Kasko etsii vuosittain tuottavuustoimia. Tämän ei pidä myöskään muuttua resurssien alentamissyöksi S2-puolelle. Sanon tämän siis ihmisenä, joka teki tämän aloitteen alun perin.

Eli jatkossakin niille lapsille, jotka tarvitsevat tukea, sitä pitää tarjota totta kai pelkästään sillä perusteella, että heillä olisi kielen kanssa esimerkiksi sellaista tilannetta, että tarvitsisivat apua.

Pormestari Juhana Vartiainen

Arvoisa puheenjohtaja, arvoisa valtuusto.

Tällä valtuustokaudella on ilahduttavasti keskusteltu tästä hyvin tärkeästä kysymyksestä muun muassa valtuutettu Yanarin aloitteiden toimesta.

Tuon tähän vielä sen näkökohdan, että tähän on äärimmäisen kiinnostava ja tärkeä kysymys, missä vaiheessa kannattaa oppijan, lapsen siirtyä sellaiseen ryhmään, jossa kaikki muut puhuvat äidinkieltä jollain korkeammalla tasolla ja äidinkielenään. Tapahtuuko se parhaiten varhain vai myöhään. Tämä on asia, josta varmaan tämä lapsi itse, opettaja ja vanhemmatkaan eivät välttämättä oikein tiedä eikä voi ennustaa sitä lopputulosta.

Siksi mieleen tuli se, että kun meillä nyt on uusi yhteistyösopimus Helsingin yliopiston ja Aalto-yliopiston kanssa ja sen puitteissa voidaan järjestää

monenlaista tutkimusta, jota me rahoitetaan, niin tässähän voisi olla yksi aika hyvä vertailuryhmäkoeasetelmatutkimuksen paikka. Jossa siis tätä valtuutettu Ebelingin pelkäämää arvontaa käytettäisiin tutkimusmielessä sillä tavalla, että kolmelle ryhmälle toimittaisiin eri tavalla ja koetettaisiin sitten mitata tällaisia tuloksia. Mulla on se käsitys, että tällaisella tutkimuksella voisi olla myös valtakunnallista kiinnostavuutta. Tosin en tiedä, ollaanko jotain sellaista jo käynnistämässä. Ehkä täällä Kaskon asiantuntijat tai apulaispormestari Laisaari saattaa tietää tästä enemmän.

Mutta aloin tässä tätä erinomaista keskustelua kuullessani miettiä, että mehän voitaisiin koettaa tätä uutta korkeakoulujen kanssa sovittua yhteistyösopimusta käyttää tässä asiassa hyväksemme.

Kiitos.

Apulaispormestari Johanna Laisaari

Kiitos arvoisa puheenjohtaja ja kiitos hyvästä keskustelusta.

Poimin tästä nyt muutamia kysymyksiä. Tosiaan siinä alussa jo totesin, että nimenomaan huoltajille annetaan tietoa ja käydään keskustelua tästä ja tuetaan siinä päätöksenteossa sen lapsen yksilöllinen etu huomioiden. Meillä käytetään tässä monikielisiä ohjaajia, ja meillä on monikielistä materiaalia, eli sitä on nyt kehitetty nimenomaan, että pystytään tukemaan huoltajia siinä päätöksenteossa.

Sitten meillä on myös se, että meidän koulut on tosi erilaisia S2-oppilaiden määrän suhteen, mutta silti me pyrimme järjestämään tämän opetuksen aina joustavasti näiden oppilaiden tarpeiden näkökulmasta. Usein oppimääriä opiskelevat samoilla luokilla. Sitten heitä voi opettaa luokanopettaja tai aineenopettaja, ja esimerkiksi meillä on myös tätä samanaikaisopetusta. Me ollaan täällä valtuustossa siitakin keskusteltu.

Sitten tuohon nivelvaiheeseen koskien yläkoulua. Siinä on tosiaan tarve myös tälle harkinnalle silloin, kun siirrytään 7. ja 9. luokalle, eli se 6. luokka tässä on nyt nivelvaiheena. Me myös koulutetaan tällä hetkellä vahvasti meidän opettajia tästä kielitietoisuudesta ja kielitietoisesta pedagogiikasta. Eli tietyllä tavalla näitä toimia on jo tehty ennen tätä hyvää aloitetta ja kaupunginhallituksen linjausta, mutta kuten tästä näkee, toimialalla on kyllä laitettu hyvin paljon panostusta tähän, koska kuten jo totesin alussa, kyse on kuitenkin siitä lapsen yksilöllisestä oikeudesta saada sitä tukea, mitä hän tarvitsee siihen suomen kielen tai ruotsin kielen oppimiseen.

Nyt mä en osaa ikävä kyllä vastata Noralle tästä ruotsinkielisestä puolesta. Täällä ei ole tällä hetkellä meidän asiantuntija paikalla. Me voidaan vaikka palata tähän sähköpostitse, mutta ei ole tosiaan unohdettu sitä ja on huomioitu se, että myös tämä R2 on lisääntynyt.

Kiitoksia.

3.2 Mari Holopainen - Ammatillisen koulutuksen rahoitus ja opiskelijoiden tuki

Valtuutettu Mari Holopainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Ammatillisen koulutuksen tarve on Helsingissä kasvussa oppivelvollisuuden pidentämisen myötä. Useilla työvoimapula-aloilla on kova kysyntä ammattilaisista. Lisäksi erityistä tukea vaativien oppilaiden määrä on kasvanut.

Orpon hallitus kuitenkin leikkaa ammatillisen koulutuksen rahoitusta ensi vuodelta vähintään yli 120 miljoonaa euroa. Säästöt on määrä toteuttaa siten, että rahoituksen ja opiskelupaikkojen vähennyksiä ei kohdenneta perusopetuksen päättävien nuorten eikä vailla ammatillista perustutkintoa olevien koulutukseen.

Kysyn apulaispormestari Laisaarelta: Miten Helsingissä varaudutaan näihin massiivisiin leikkauksiin ammatillisesta koulutuksesta? Miten varmistutaan siitä, että opetuksen laatu ja lähiopetus eivät kärsi ja että opiskelijat saavat ammatillisessa koulutuksessa tarvitsemansa tuen?

Apulaispormestari Johanna Laisaari

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos ajankohtaisesta kysymyksestä valtuutettu Holopaiselle.

Huoli ammatillisen koulutuksen leikkauksista koskee tällä hetkellä tosiaan myös Helsinkiä, ja ammatillisen koulutukseen kohdistuvat leikkaukset heikentävät pahimmillaan oppimisen tukea ja yhteiskuntavastuun toteutumista meillä Helsingissä.

Kaskon toimialalla varaudutaan ammatillisen koulutuksen leikkauksiin monin eri tavoin. Tässä niistä lyhyesti: Oppimisyhteisöissä opiskellaan työelämälähtöisesti. Nuoret ja aikuisopiskelijat opiskelevat siellä samanaikaisesti. Tilat, laitteet, tarvikkeet sekä henkilöresurssit ovat yhteisiä. Tämä uudistushan on tehty Sipilän hallituksen jälkeen. Ammatilliseen koulutukseen kohdistuvia leikkauksia ei voida Stadin AO:ssa kohdistaa vain aikuisiin tai ei-oppivelvollisiin opiskelijoihin. Tämä nyt on tietyllä tavalla haaste.

Toimenpiteenä on aloitettu jo rekrytointipäätösten sekä käyttötalouden ammattiopistotasaisen seurannan ja hankintapäätösten keskittäminen rehtoreille. Stadin AO:n pedagogisen suunnittelun prosessi takaa riittävän opetuksen laadun ja määrän. Opetuksen ja oppimisen tavoitteet ja sisällöt määritellään yhdessä oppimisyhteisön tiimeissä. Tässä prosessissa suunnitellaan opetuksen ja ohjauksen teemat, menetelmät ja työelämästä tulevat tarpeet sekä osaamisen hankkimisen eri oppimisympäristöt.

Ammatillisen koulutuksen oppimisympäristössä toimivat työelämä, oppilaitos, opetus, ohjaus ja verkko-opetus. Laatu työ noudattaa jatkuvan parantamisen mallia, jossa opetuksen ja ohjauksen arviointi sekä palautteet on keskiössä. Stadin AO:ssa on työstyetty ammatillisen koulutuksen oppimisen tuen prosessien selkeyttämistä ja kehittämistä. Toimenpiteitä on suunnattu työelämässä tapahtuvan oppimisen ohjaukseen ja tukeen sekä näyttöjen toteutumiseen. Lisäksi toimenpiteitä on kohdistettu pedagogisten tukitoimien toteutumiseen monipuolisissa oppimisympäristöissä opetus- ja ohjaushenkilöstön sekä opiskeluhoollon toimijoiden yhteistyönä.

Helsinki on hakeutunut myös mukaan ammatilliseen koulutukseen esitettyyn kahdeksanvuotiseen toiminnan ohjauksen kokeiluun. Se antaisi kokeilun piiriin hyväksytyille koulutuksen järjestäjille nykyistä paremmat edellytykset suunnata koulutusta nopeasti ja joustavasti työmarkkinoiden tarpeita vastaavaksi. Kokeiluun mukaan pääseminen olisi meille Helsingissä tärkeää.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Valtion jo päättämien määräraahaleikkausten lisäksi epävarmuutta aiheuttaa valmisteilla oleva ammatillisen koulutuksen rahoitusmallin muutos, joka toteutuessaan muuttaa olennaisesti rahoituksen perusteita vuodesta 2026 alkaen. Stadin AO:n toiminnan kannalta huolen aiheita ovat siis muun muassa rahoituksen väheneminen aikuisten jo tutkinnon omaavien opiskelijoiden osalta sekä oppimisvalmiuksia tukevien opintojen rahoituskertomien poistuminen.

Kiitos.

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos vastauksesta.

Kuten apulaispormestari totesi, sama henkilöstö, tilat ja välineet ovat ammatillisten oppilaitosten käytössä, eikä Orpon hallituksen näennäinen jaottelu ole realismia. Virkavalmisteluna tuotetussa talousarvioesityksessä todetaan, että valtion säästötoimenpiteistä johtuva ammatillisen koulutuksen rahoituksen väheneminen on Helsingille merkittävä. Jo nyt Helsinki joutuu paikkaamaan hallituksen leikkauksia, jotta irtisanomisiin ei jouduttaisi. Leikkauksia on kuitenkin tiedossa, jos korjauksia budjettineuvotteluissa ei tehdä. Ulkoisen rahoituksen kokonaisvähenemä ammatillisessa koulutuksessa on vuonna 2025 arviolta 7,5 miljoonaa euroa, ja esitetty kompensatio korvaisi siitä vain vajaan kolmanneksen. Lisäksi erittäin tarpeellinen tuki opiskelijoille, kuten arkiohjaajien ja työvalmentajien tehtävät, uhkaavat lakata.

Koulutuslupaus on petetty Orpon hallituksen toimesta jälleen kerran, mutta millaisella summalla me Helsingissä varmistamme, että ammatillisen koulutuksen resurssit turvataan?

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Holopaiselle ajankohtaisesta tärkeästä kysymyksestä.

Ammatillisesta koulutuksesta ei ole varaa säästää Helsingissä. Varhaiskasvatuksessa ja terveydenhuollon työntekijöistä on jo nyt pulaa. Esimerkiksi lähihoitajia tarvitaan huomattavasti enemmän etenkin tulevaisuudessa, kun ihmisiä eläköityy. Näille aloille koulutetaan ja tullaan tulevaisuudessakin kouluttamaan paljon maahanmuuttajataustaisia henkilöitä, mikä on hieno asia, mutta he tarvitsevat paljon erityistä tukea muun muassa kielitaidon suhteen, ja tähän tarvitaan rahaa ja ammattitaitoisia opettajia. Verkko-opiskelua voi olla vain määrällisesti tietty määrä, koska lähiopetusta tarvitaan, jotta saadaan ammattitaitoisia lastenhoitajia ja lähihoitajia.

Kiitos.

Ledamoten Mia Haglund

Tack, ordförande.

Me ollaan taas jälleen sellaisen tilanteen edessä, jossa Helsinki joutuu korjaamaan sitä, mitä hallitus rikkoo.

Vuodenvaihteessa tehdyn OAJ:n jäsenkyselyn mukaan ammatillisen koulutuksen opettajat kokevat, että opiskelijoiden tuen tarve on vain kasvanut, opiskeluvälmiudet on heikentyneet ja opettamiseen on käytettävissä aiempaa vähemmän aikaa. Nyt tehdyillä leikkauksilla on väistämättä vaikutus opetuksen laatuun tulevaisuudessa.

Hallitus on tosiaan todennut, että leikkaukset ei tulisi kohdistua peruskoulun päättäviin tai vailla ammatillista perustutkintoa olevien koulutukseen. Ensinnäkin tähän on käytännössä mahdotonta. Kuten täällä on jo todettu, oppilaitoksissa opiskellaan samoissa ryhmissä ja käytetään samoja laitteita riippumatta siitä, ollaanko oppivelvollisia vai uudelleen koulutettavia oppilaita.

Toiseksi meillä ei ole yhteiskunnallisesti varaa asettaa esteitä uudelleen koulutukselle samaan aikaan, kun meillä on työvoimapula-aloja. Helsingissä meidän on pakko panostaa ammatilliseen koulutukseen ja osoittaa yhteiskunnallista ymmärrystä ja taloudellisia resursseja, mitä maan hallitukselta näyttää puuttuvan.

Valtuutettu Amanda Pasanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kuten täällä on jo todettukin, ammatillisesta koulutuksesta leikkaaminen on äärimmäisen lyhytnäköistä tilanteessa, jossa meillä on valtava pula osaajista ja myös moni ammatillista koulutusta käyvä nuori tarvitsisi opinnoissaan enemmän tukea ja rinnalla kulkevia aikuisia. Nyt me kuulimme täällä vielä apulaispormestari Laisaarelta, että esimerkiksi Stadin ammattiopistossa leikkauksia ei edes voida kohdentaa pelkästään aikuisiin, vaan ne tulevat osumaan nimenomaan nuoriin.

Nämä leikkaukset osuu Helsingin amiksiin, ja siellä on todella kova pelko siitä, että henkilöstön määrää tullaan vähentämään. Sillä on väistämättä aivan valtavia vaikutuksia opetuksen laatuun ja myös nuorten hyvinvointiin, ellei me Helsingissä päätä pitää huolta ammatillisen koulutuksen rahoituksesta. Me tiedetään, että ammatillisesta koulutuksesta on jo aiemmin vähennetty merkittäviä määriä lähiopetusta. Jos me vielä sitä enemmän vähennetään ja heikennetään koulutuksen laatua, se tulee kyllä osumaan meidän nuoriin ja osaajapulaan todella kovaa.

Valtuutettu Nita Austero

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos Holopaiselle tästä erittäin ajankohtaisesta ja tärkeästä kysymyksestä.

Kuten täällä ollaan todettu, koulutuksesta leikkaaminen tulee väistämättä lisäämään opiskelijoiden eriarvoisuutta ja lisää riskiä opintojen keskeyttämiselle, mikä puolestaan lisää riskiä opiskelijoiden syrjäytymiselle. Tutkimusten valossa me tiedetään koulutuksella ja työllisyydellä olevan suora yhteys, joten koulutuksesta leikkaaminen tulee näkymään meillä tulevaisuudessa työllisyyslukuissa. Kuten Pasanen äsken totesi, koulutuksesta leikkaaminen on lyhytnäköistä politiikkaa, sillä leikkaukset aiheuttavat koko yhteiskunnalle valtavia sosiaalisia ja taloudellisia kustannuksia, joista me maksetaan vielä vuosienkin päästä.

Korostankin ja meidän SDP:n valtuustoryhmä esittääkin ryhmäaloitteessa, että tulevissa budjettineuvotteluissa on varmistettava, että myös tulevaisuuden Helsingissä jokaisella on mahdollisuus laadukkaaseen ja maksuttomaan koulutukseen.

Kiitos.

Ledamoten Björn Månsson

Tack, ordförande.

Ihan pieni lisäys tähän. Tässä puhutaan nyt melkein kokonaan Stadin ammattiopistosta. Pitää muistaa, että meillä on myöskin ruotsinkielinen Prakticum-ammattikoulu, jossa kaupunki on myöskin mukana osakkaana. Eli haluan, että Prakticumkin otetaan huomioon.

Alltså samma på svenska. Vi har ju också den svenska yrkesutbildningen Prakticum, där staden är en delägare, och jag hoppas att det beaktas också i fortsättningen.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvää keskustelua täällä. Kiinnostavaa toki se, että yksikään hallituspuolueiden edustaja ei täällä valtuutettu ole puhunut tästä aiheesta. Ilmeisesti ammatillisen koulutuksen tilanne ei silleen kiinnosta.

Olisin kysynyt apulaispormestarilta siitä, että kun ammatillisen koulutuksen rahoitus on yleiskatteellista, miten käytännössä kohdennetaan se niin kuin hallitus toivoo. Hallitushan toivoo, että se kohdentuu nimenomaan aikuisopiskelijoihin. Toinen kysymys liittyy siihen, että kun aikuiskoulutustuki lakkautetaan, niin tämänhän tarkoittaa sitä, että kun meillä on huutava työvoimapula Helsingissä, miten Helsinki huolehtii siitä, että ihmiset voivat kuitenkin uudelleen kouluttautua. Ja miten Helsinki tukee sitä, että siinä työn ohessa on erilaisia mahdollisuuksia uudelleen kouluttautumiseen?

Valtuutettu Otso Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Kuten moni on jo tuonut esiin, tämä kohdentaminen vain aikuisiin ei ole realismia, mutta vaikka se olisi, niin myös aikuisten koulutuksesta leikkaaminen on typerää ja lyhytnäköistä. Kyse ei ole mistään huvikseen kouluttautumisesta. Kyseessä on keskeinen instrumentti meidän työllisyyspolitiikassa, jolla pyrimme parantamaan työllisyyttä Helsingissä sitä kautta, että ihmiset saavat paremmat valmiudet työhön. Samalla tätä kautta se on myös elinkeinopolitiikan, se on myös verotulojen ja niin edelleen kannalta olennaista.

Tämäntyyppiset leikkaukset ovat todennäköisesti vähänkään pidemmällä aikavälillä tarkasteltuna taloudellisesti kannattamattomia sen takia, että ne

heikentävät edellytyksiä parantaa työllisyyttä, bruttokansantuotetta ja niin edelleen. Tätä toivoisin hallituksessa harkittavan.

Valtuutettu Tuula Haatainen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Tämä hallituksen esitys leikata ammatillisesta koulutuksesta 120 miljoonaa on todella lyhytnäköistä. Se ei todellakaan kohdistu yksinomaan aikuiskoulutukseen, vaan kuten kuultiin Laisaaren esityksessäänkin, tilat ja opettajat ovat yhteisiä ja opetus järjestetään niin, että siellä on nuoria ja aikuisia samoissa ryhmissä.

Aikuiskoulutusta tarjoaviin instituutioihin tämä osuu todella vakavasti. Tapasin Taitotalon edustajia, joka on Suomen suurin ammatillinen aikuisten kouluttaja ja yritysten kumppani. Tuottavat valtavan määrän tutkintoja, ammatillisia sertifikaatteja ja ammattialojen lyhytaikaisia koulutuksia, joita tarvitaan eri työtehtävissä. He kantoivat tästä todella suurta huolta. He joutuvat sieltä poistamaan tulevista toiminnoista isoja koulutuseriä, koska rahoitus loppuu. He kertoivat, että opiskelijoita tulisi mielin määrin.

Valtuutettu Ville Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos Holopaiselle hyvästä kysymyksestä ja Laisaarelle vastauksista.

Mä kyllä kääntäisin tämän keskustelun nyt niin päin, että kysyisin hallituspuolueiden RKP:n, perussuomalaisten ja kokoomuksen edustajilta, että mitä te olette nyt tähän mennessä vaikuttaneet helsinkiläisten puolesta sinne hallituspuolueiden suuntaan, että nämä leikkaukset voidaan perua? Tämä on aika hassu tätä keskustelua täällä käydä. Månssonilta kuultiin yksi

puheenvuoro, mutta ei sekään sisältänyt tähän mitään tietoa. Ette te voi täällä vain istua hiljaa ja että ei tämä koske meitä. Helsinki hoitaa tämän asian. Niinkö te ajattelette?

Valtuutettu Nasima Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos hyvästä kysymyksestä.

Yhdyn siihen, että tämä leikkaus on hyvin lyhytnäköistä. Se ei ole paitsi 120 miljoonaa, vaan kaikkineen normipurkuinen puhutaan 130 miljoonasta. Se on merkittävä summa ammatilliseen koulutukseen. Aivan kuten apulaispormestari sanoi, niin kyseessä kun on vielä yhteinen henkilöstö, välineet ja tilat, on hirveän vaikea erottaa oppivelvolliset. Eikä missään nimessä tässä ajassa ja murroksessa missä elämme, aikuisopiskelijoilta myöskään pitäisi leikata, koska sitä ammatillista koulutusta tarvitaan.

Kysymykseni kuuluukin: Mimmoista edunvalvontaa kaupunki on nyt tehnyt ja minkälaista seurantaa tulette tekemään niin, että tämä leikkaus ei tule koskemaan oppivelvollisia?

Apulaispormestari Johanna Laisaari

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kiitos hyvästä keskustelusta. Kuten jo totesin, huoli ammatillisen koulutuksen leikkauksista siis nimenomaan koskee Helsinkiä.

Valtuutettu Honkasalolle: Niin kuin totesin, ammatilliseen koulutukseen kohdistuvia leikkauksia ei tällä hetkellä Stadin AO:ssa voida kohdistaa vain

aikuisiin, kun nimenomaan meillä on tämän Sipilän hallituksen jälkeen tehty tämä yhteisopetus.

Sitten valtuutettu Razmyarin kysymykseen. Toki pyrimme huolehtimaan siitä Helsingissä kuten aina, että me emme tee mitään lainsäädännön vastaisia toimia, eli näihin oppivelvollisiin opiskelijoihin emme tule kohdistamaan mitään leikkauksia.

Kiitos.

3.3 Laura Kolbe - Keinot matkailun nostamiseksi strategiseksi kasvutoimialaksi Helsingissä

Valtuutettu Laura Kolbe

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Matkailun ammattilaisten viimeisimmästä uutiskirjeestä, Business Helsinki, lähetetty 2. lokakuuta 2024, saatettiin lukea, että Helsingin matkailukesä oli vilkas. Kaupunki oli täynnä sekä yleisö- että ammattilaistapahtumia. Heinäkuussa ja elokuussa tehtiin jopa kaikkien aikojen ennätyksiä matkailijoiden yöpymisissä. Hyvästä kesästä huolimatta matkailu kasvaa maailmalla nopeammin kuin meillä. Verrattuna vaikkapa Kööpenhaminaan, Tukholmaan tai Göteborgiin ovat matkailuun käytettävissä olevat resurssit merkittävästi pienemmät. Se toki vaikuttaa kansainväliseen näkyvyyteen.

Business Helsinki -kirjeessä viitattiin Tanskaan, jossa matkailu koetaan tärkeäksi kasvutoimialaksi. Sen kehittämiseen ovat sitoutuneet niin hallituspuolueiden poliitikot, yritykset kuin kaupungit ja asukkaat. Se näkyy niin rahallisina panostuksina yhteisiin matkailun edistämistoimenpiteisiin kuin toimimisena laajasti yhdessä matkailun puolestapuhujina muun muassa median suuntaan. Paikallisten vapaaehtoisten, niin sanottujen rethinkers panosta hyödyntävät yritykset ja julkiset toimijat.

Kysynkin: Olisiko jo aika nostaa Helsingissä matkailu keskeiseksi osaksi päätöksentekoa, kuten nyt toivottavasti voimme siitä keskustella, ja strategista kehitystä sekä vähintään kaksinkertaistaa matkailun edistämisen panokset eri tasoilla, jotta ne lähenisivät pohjoismaisten kilpailijoidemme panostuksia? Näin voisimme osaltaan varmistaa Helsingin ja koko Suomen menestyksen tulevaisuudessa.

Kiitos.

Pormestari Juhana Vartiainen

Arvoisa puheenjohtaja, arvoisa valtuutettu Kolbe ja muut valtuutetut.

Kiitos oikein hyvästä kysymyksestä.

Helsingin kaupungin strategian mukaan tämä vetovoimainen kaupunki houkuttelee myös matkailijoita, ja strategian mukaan me kehitämme Helsingistä kestäväää ja älykästä matkailukohdetta ja tavoitteena on parantaa kilpailuasemaa muun muassa kansainvälisten kongressien, messujen ja muiden suur tapahtumien isäntäkaupunkina yhteistyössä alan toimijoiden kanssa. Helsingin ainutlaatuinen kaupunkikulttuuri on keskeinen hyvän elämän mahdollistaja tehden kaupungista houkuttelevan myös matkailijoille.

Strategian linjausten pohjalta laadittiinkin pitkäjänteisen kehittämisen tueksi Helsingin kaupunkikonsernin yhteinen matkailun ja tapahtumien toimintaohjelma vuosille 2022–2026. Sen kolme tavoitetta ovat: 1) Helsinki on elävä ja kansainvälisesti vetovoimainen matkailu- ja tapahtumakaupunki, 2) Helsinki on kansainvälisesti kestävyuden edelläkävijä ja ratkaisija matkailu- ja tapahtumaloilla ja 3) Helsinki on älykäs vierailukohde ja toimiva tapahtumakaupunki.

Turismen har främjats i enlighet med de åtgärder som definierats i strategin och handlingsprogrammet. De gemensamma målen styr stadskoncernens verksamhet så att åtgärderna gynnar turister, invånare, evenemangsbesökare, lokala företag och alla andra aktörer.

Hyvät valtuutetut.

On totta, että Helsingin ja koko Suomenkin matkailuun kohdennetut panostukset rahallisesti ja henkilöinä eivät ole samalla tasolla kilpailijamaihin verrattuna. Helsinki käyttää kuitenkin olemassa olevia resursseja varsin

tehokkaasti. Muun muassa yhteistyötä kaupungin eri toimijoiden välillä on tiivistetty ja lisätty viime vuosina. Onnistumisesta ja oikeasta suunnasta kertoo se kysyjänkin nostama tosiseikka, että kuluneena kesänä on nähty uusia ennätyksiä esimerkiksi yöpyjien määrässä.

Meidän oman yhtiömme Helsinki Partnersin tavoitteena on kaupungin kansainvälisen kilpailukyvyyn ja vetovoiman kasvattaminen, kansainvälisten yritysten, investoijien, osaajien ja vierailijoiden sekä business-to-business-tapahtumien houkuttelu Helsinkiin. Samoin HP:n tehtäviin kuuluvat kansainvälisen tunnettuuden ja brändin rakentaminen kansainvälisillä markkinoilla. Yhtiölle vuonna 2024 myönnetystä määrärahasta noin 8,5 miljoonaa yhtiö käyttää neljänneksen vierailijoiden houkutteluun ja tästä 880 000 euroa matkailumarkkinointitoimenpiteisiin.

Kaupungin kanslian elinkeino-osaston matkailu- ja kohdepalvelut -yksikkö perustettiin vuonna 2021. Matkailun edistämisen kokonaisresursseja ei kuitenkaan tällöin kasvatettu, vaan toiminnan painopiste suunnattiin sisällöntuotannon ja matkailuneuvonnan lisäksi myös matkailun kestävään ja älykkääseen kehittämiseen. Yksikön budjetti on noin puolitoista miljoonaa euroa vuosittain.

Lisäksi kaupungin kanslian viestintäosaston eri yksiköt huomioivat matkailijoiden ja matkailun näkökulman ja vastaavat Helsingin brändistä. Myös suurtapahtumien houkuttelu ja yhteistyökumppanuudet ja tapahtumaviestintä kuuluvat viestintäosastolle. Tästä esimerkki tämän vuoden Syötävä Helsinki -ruokavuoden kokonaisuus. Näissä kumppanuuksissa hyödynnetään vuosittain myös kaupunginhallituksen käyttövaroja.

Tutkimus osoittaa, että tapahtumat ovat yksi merkittävimmistä syistä vieraila Helsingissä sekä kansainvälisesti että Suomeen sisällä. Kesän 2024 kansainvälisissä Coldplayn, Metallican ja Springsteenin suurkonserteissa

Olympiastadionilla kävijöiden rahankäyttö oli yhteensä noin 114 miljoonaa euroa, josta Helsingin ulkopuolelta saapuneiden osuus oli lähes 100 miljoonaa.

Det är därför extra viktigt att vi se till att vi i Helsingfors har ett mångsidigt och intressant utbud av evenemang året runt. Även stadens kultur- och idrottsutbud stöder turismen och ger anledningar att besöka Helsingfors.

Arvoisat valtuutetut.

Kuten valtuutettu Kolbe toi esiin, muiden pohjoismaisten pääkaupunkien matkailumarkkinointipanostukset ovat noin kaksinkertaiset verrattuna Helsinkiin. Esimerkiksi Kööpenhaminan matkailua edistävän organisaation Wonderful Copenhagenin liikevaihto on noin 36 miljoonaa euroa ja konkreettisiin toimenpiteisiin käytetään tänä vuonna noin 14 miljoonaa. Wonderful Copenhagen on tosin itsenäinen voittoa tavoittelematon säätiö.

Vaikka meillä on vielä parannettavaa, nousee Helsingin profiili matkailukaupunkina maailmalla ja joka vuosi meillä on yhä enemmän vierailijoita. Suunta on siis hyvä. Itse asiassa Helsingin suorat matkailutulot olivat viime vuonna noin 1,5 miljardia euroa, mikä on 25 %:n kasvu edellisvuoteen verraten. Tämä tarkoittaa, että olemme melkein palanneet pandemiaa edeltävälle tasolle, vaikka olemme menettäneet yhden merkittävimmistä lähdemarkkinoista, Venäjän. Myöskään japanilaiset ja kiinalaiset turistit eivät ole vielä täysin löytäneet tietään takaisin Helsinkiin, osittain juuri Venäjän ylilentokiellon vuoksi. Lupaavat luvut osoittavat kuitenkin, että matkailu on nousussa ja yhä useammat löytävät tiensä Helsinkiin.

Vielä voin mainita, että Helsingin majoitusliikkeiden rekisteröidyt yöpymiset lähes kaksinkertaistuivat vuodesta 2021 vuoteen 2023. Kasvu on jatkunut vuonna 2024, ja elokuun loppuun mennessä kasvua vuoteen 2023 verrattuna oli noin 10 %. Heinä-elokuussa kuluvana vuonna tehtiin tilastohistorian

ennätykset yöpymisissä. Kokonaisuudessaan koronapandemiaa edeltävä taso on ohitettu, mutta ulkomaisten yöpymisten määrissä ollaan vielä vuoden 2019 tasoa jäljessä pääosin geopolitiikan vuoksi. Helsingin matkailutulo ja matkailutyöllisyys ovat kuitenkin noin kaksinkertaistuneet vuodesta 2021 vuoteen 2023. Kasvun suunta on siis oikea.

Lopuksi voi mainita, että voimme olla ylpeitä uudesta tunnuksesta. Helsinki saavutti tavoitteensa olla maailman kestävin matkailukohde vuonna 2024. Sijoittuminen kärkisijalle kansainvälisessä matkailukohteiden kestävyyttä mittaavassa Global Destination Sustainability Indexissä on osoitus pitkäjänteisestä työstä siitä, että me kehitämme matkailua kestävästi yhdessä matkailutoimijoiden ja kaupunkilaisten kanssa.

Kiitos. Valtuutettu Kolbea ja Pakarinen valmistautuu.

Valtuutettu Laura Kolbe

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos pormestarille hyvästä vastauksesta, josta saatiin tärkeitä lukuja ja ennen kaikkea tietoa siitä, että yhteistyötä tehdään eri tahojen kanssa.

Ehkä tästä Kööpenhaminan mallista olisi opittavaa vielä asukkaiden kuunteleminen, ja tähän liittyy esimerkiksi majoitustoimintaan. Airbnb on koettu monissa turismin keskeisissä kaupungeissa suureksi ongelmaksi, mutta se on myös mahdollistaja ja nimenomaan matkailijoiden kannalta tärkeä keino tutustua kaupungin omaehtoiseen elämään.

On tietenkin hieno asia, ja olen itse pitkään seurannut matkailun eteen tehtävää hyvää työtä ja kannankin huolta, että se jatkuu. Miten me saadaan pitkäjänteinen työ ja rahoitus turvattua jatkossakin. Nimenomaan matkailun

vaikutus kaikkiin palveluihin helsinkiläisille yrittäjille on valtava ja tästä sopii myös kantaa huolta, että saadaan yrittäjien ääni entistä paremmin kuulolle.

On tärkeää, että on tämä kestävyysaspekti, mutta kyllä matkailussa haetaan myös elämyksiä ja miten saamme Helsingin hengen entistä paremmin jalostettua esiin personaalisella ja kiehtovalla tavalla, siinä tarvitaan monenlaista pohdintaa yhdessä eri tahojen kanssa.

Kiitos.

Valtuutettu Pia Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Kolbelle kysymyksestä, joka on todellakin relevantti, ja ajattelen neljä vuotta eteenpäin seuraavaa kaupunkistrategiaa pohdittaessa hyvinkin keskeinen.

Tosiaankin matkailu pitää nähdä liiketoimintana, ja sehän on erittäin työllistävä toimiala. Erityisesti vieraskieliset työllistyy hyvin matkailualalle. Tämä pitäisi siinä mielessä olla meillä aivan keskiössä.

Tässä mainittiin tämä Kööpenhamina. Siis Tanskan matkailustrategian tavoitteenahan on saavuttaa vuoteen 2030 mennessä 200 miljardin Tanskan kruunun – se on 26 miljardia euroa – liikevaihto vuoteen 2030 mennessä. Siis todellakin ihan merkittävää, ja meilläkin pitäisi tietenkin tämän matkailun kehittämisen olla valtavan suunnitelmallista, mihin seuraava valtuustostrategia antaa mahdollisuuden. Kunnon panostaminen on tarpeen.

Kiitos.

Valtuutettu Minna Lindgren

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos Laura Kolbelle tästä kysymyksestä.

Luin Helsingin Matkailusäätiön selvityksen viime keväältä. Siinä verrokkikaupunkeina olivat Pohjoismaiden pääkaupunkien lisäksi Hampuri. Näistä Oslo ja Hampuri ovat ottaneet matkailumarkkinoinnin kärjeksi kulttuurin, mikä on osoittautunut erittäin hyvin toimivaksi. Minusta Helsingin pitäisi brändityössään korostaa nykyistä paljon rohkeammin asemaansa kulttuurikaupunkina, aivan erityisesti musiikkikaupunkina. Maailmalla Aasiasta Amerikkaan Suomi tunnetaan musiikin ihmemaana, ja tällä käytännössä tarkoitetaan kaikkea sitä, mitä Helsinki tuottaa ja tarjoaa.

Musiikin lisäksi museot ovat sitä kieleen sitomatonta kulttuuritarjontaa, jonka perusteella kohde valitaan, kun kyseessä on kaupunkiloma tai miksei myös päätös siitä, missä kongressi järjestetään. Arkkitehtuuri- ja designmuseo onkin tästä näkökulmasta tärkeä satsaus, ja kaupungin tulisi ymmärtää, että kaikki investoinnit kulttuurin lisäävät asukkaiden hyvinvoinnin lisäksi myös kaupungin vetovoimaa matkailukohteena.

Valtuutettu Petra Malin

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen tässä juuri saanut matkailla Euroopassa. Junalla kävin Espanjassa ja kävin Hampurissa ja kävin monessa eri paikassa ja tutustuin paikallisiin, mitä siellä minulle oli nähtävää ja mitä oli tarjottavaa. Esimerkiksi Espanjassa tällä hetkellä on paikkakuntia, missä turismi meinaa nielaista ne paikkakunnat ja sitten sellaisia, missä se toimii oikein hyvin. Kun me kehitetään tätä meidän turismia, pidetään sekä sosiaalinen että ekologinen kestävyys siinä mukana.

Komppaan edellistä valtuutettua tässä kulttuurikysymyksessä, että meillä ei ehkä Helsingissä ole ilmasto eikä sijainti aina se, mitä meillä on täällä tarjota samalla tavalla kuin jossain muualla, mutta meillä on hyvin omaleimaista kulttuuria. Ihmiset käyvät Sompasaunassa, ihmiset käyvät tapahtumissa ja itsenäisiä kulttuuritoimijoita. Se on se, mitä meillä on jotain, mikä on hyvin uniikkia ja omaa. Niiden tukeminen on entistäkin tärkeämpää.

Kiitos.

Ledamoten Marcus Rantala

Arvoisa puheenjohtaja.

Tärkeä ja ajankohtainen kysymys. Kiitos, valtuutettu Kolbe.

Helsingin työttömyysaste on tällä hetkellä melkein 12 %, paljon korkeampi kuin maan keskiarvo, ja moni työtön löytyy juuri palvelusektorilta. Turismi on low-hanging fruit kasvun osalta, missä Helsingillä on suurta potentiaalia. Idän ja lännen välissä, ainutlaatuinen, omanlaisensa ja kiinnostava. Nyt maailman kestävin matkailukohde.

Turismi-infraan on panostettu paljon: uusia hotelleja, mielenkiintoisia ravintoloita, elämyksiä ja monipuolinen ja rikas kulttuuritarjonta. Nyt on myös kaupungin vuoro osoittaa, että se haluaa panostaa vielä enemmän matkailun edistämiseen. Kaupunginhallituksen elinkeinojaostossa saatiin viime kokouksessa vertailu, miten paljon resursseja meidän verrokkikaupungit panostavat matkailun edistämiseen. Ja kyllä, me oltiin aivan häntäpäässä.

Me tarvitaan siis strategisempi ote matkailupolitiikassa. Ensimmäiset askeleet voidaan ottaa jo ensi vuoden budjetissa ja tietenkin seuraavassa strategiassa.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Kolben kysymys on erittäin tärkeä. Me suhtaudumme selvästi matkailuun hyvin nihkeästi. Siitä hyvänä esimerkkinä on se, että Pikku-Finlandia yritetään siirtää päiväkodiksi johonkin Pohjois-Helsinkiin, vaikka Finlandia-talon johto on sanonut, että he tarvitsevat sen kongressien järjestämistä varten. Mutta ei sitä kuunneltu, vaan nyt tarvitaan joku päiväkotia. Päiväkoteja voi rakentaa muutenkin kuin siirtämällä aikaisempia huomattavan hienoja rakennuksia paikasta toiseen.

Meillä on nyt semmoinen ilmasto, että se voi houkutella ihmisiä, koska täällä on kylmä silloin, kun toisilla on liian kuuma. Nyt on kyllä parasta panostaa oikein paljon Helsingin matkailuun ja toivottaa ihmiset viihtymään täällä merellisessä Helsingissä.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Arvoisa puheenjohtaja.

Jatkan valtuutettu Pakarisen hyvästä puheenvuorosta, kuinka matkailuun tulee suhtautua liiketoimintana ja sen työllistävä vaikutus ottaa vakavasti.

Matkailuala työllistää paljon tosiaan maahanmuuttajia, ja se kykenee työllistämään paljon ihmisiä melko pienellä koulutuksella, mutta usein kuitenkin koulutuksella. Tämä kytkeytyy meidän edelliseen keskusteluunme sitä kautta, että sitä koulutusta pitää olla tarjolla erityisesti alaa vaihtaville ihmisille, ihmisille, joilla saattaa olla jotain muita tutkintoja tai olla olematta, jotka ovat aikuisia. Heillekin pitää olla tarjolla erilaisiin muun muassa matkailualan tehtäviin koulutusta, jota meidän ammatillinen oppilaitoksemme tarjoaa. Ja sitä täytyy puolustaa, jotta tämä työllistävä vaikutus voi toteutua.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Pormestari Vartiainen mainitsi kulttuuritapahtumien tärkeyden ja stadionkonserttien positiivisen vaikutuksen kaupunkiin. Mä kysyisinkin: Onko minkäänkokoista väliaikainformaatiota siitä, mitä kuuluu vanhan Jaffa-hallin ulosmittaukseen? Mikä on tilanne tänään?

Meillähän on Tampereella iso areena, mutta siellä pelataan lähinnä jääkiekkoa ja niin meilläkin Nordenskiöldinkadulla. Se on lähinnä jääurheilukäytössä, joten tälle olisi tilausta. Näitä vaiheita nyt on saanut tässä seurata kuukausien aikana lehdistöstä, mutta niistä ei ole vähään aikaan puhuttu valtuustosalissa mitään.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puhemies.

Teema niin innostava, että lähdin oikein lentävästi pormestariaitiosta.

Hyvät valtuutetut.

Tässä tuli hyvin ilmi se, mikä merkitys kulttuurilla ja tapahtumilla on matkailun kannalta. Ihmiset entistä enemmän hakevat elämyksiä, ja meidän pitää pystyä tuottamaan niitä helsinkiläisille. Kun me tuotamme kiinnostavia kulttuurielämyksiä ja kiinnostavia tapahtumia helsinkiläisille, me teemme sitä myös muille niin suomalaisille kuin matkailijoille muualta maailmasta. Näiden suur tapahtumien merkitys on valtavan suuri. On kysymys konserteista, festivaaleista tai esimerkiksi suurista kansainvälisistä urheilutapahtumista.

Kun toimin kulttuuriministerinä, silloin kävin läpi niitä, että mitkä asiat saavat kiinnostavaksi maita matkustaa. Yllättävän suuri merkitys oli

urheilumenestyksellä. Kun on tullut urheilumenestystä, silloin on kiinnostusta matkustaa siihen maahan. Meillä ei tätä valttia myöskään nyt viime aikoina ole ollut, mutta meidän kannattaa hakea näitä suuria kilpailuja suurten konserttien ja tapahtumien lisäksi.

Mutta sitten pitää olla jotain aivan erityistä. Se meidän kannattaisi tuoda esille, mitä meillä on sellaista, mitä muualla ei voi olla. Ajatelkaa Helsinkiä. Meillä on aivan erityinen jugendalue. Sellaista ei löydy mistään muualta. Meidän pitäisi tuoda meidän arkkitehtuuria esille. Meillä on merkittäviä Aallon suunnittelema rakennuksia ja kohteita. Meidän pitäisi tuoda paljon enemmän sitä esille, paljon enemmän olla kierroksia. Maailmalla hyvin suosittuja pyörällä tai kävellen kiertää erilaisia kohteita.

Meillä on olympialaisten rakennukset. Me ollaan aivan ainutlaatuinen olympiakaupunki. Meillä on käytännössä kaikki vuoden 1952 olympialaisiin rakennetut suorituspaikat edelleen olemassa ja vieläpä siinä käytössä, johon ne rakennettiin. Nämä on aivan erityisiä piirteitä, joita ei muualla maailmassa löydy. Tämyntyyppisiä meidän on syytä nostaa esille, kun me haluamme saada tänne lisää matkailijoita. Niiden pitää kokea jotain sellaista, jota ne ei voi saada. Siksi meidän kannattaa painottaa kulttuuriin, meidän kannattaa painottaa tapahtumiin, meidän kannattaa painottaa siihen, että kaupunki on houkutteleva helsinkiläisille. Sitä kautta se on myös matkailijoille.

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kiitos omasta puolestani myös valtuutettu Kolbelle erittäin hyvästä kysymyksestä. Kestävä matkailu on yksi tämän päivän kaupunkien suurista kysymyksistä.

Kahteen asiaan kaupunkiympäristön toimialan osalta kommentteja.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Pikku-Finlandia rakennuksen siirto medialukion lisätilaksi ei ole ollut matkailuvastainen toimenpide, vaan itse asiassa aivan suunniteltu asia. Silloin kun yhteistyössä kaupunki Finlandia-talon kanssa lähti hankkimaan väistötilaa kongresseille Finlandia-talon peruskorjauksen ajaksi, silloin nimenomaan tämä opiskelijakilpailu Aalto-yliopistossa järjestettiin niin, että haluttiin sellainen rakennus, joka on siirrettävissä ja joka myöhemmin voidaan ottaa kasvatuksen ja koulutuksen käyttöön.

On älyttömän hienoa, että medialukio saa tällaisen erinomaisen tilan itselleen. Ja toisaalta me olemme valtuustona, kaupunkina ja kaupunkilaisina satsanneet yli 120 miljoonaa euroa Finlandia-talon kongressitilojen peruskorjaukseen. Kun nämä tilat avautuvat, on tärkeää, että nimenomaan niihin kohdistuu huomio ja että niitä voidaan kongressimarkkinoilla myydä.

Samaan aikaan meidän olemme kaikki varmasti nauttineet Töölönlahden väliaikaisen puiston kukkailottelusta, tanssimahdollisuuksista, keinumisesta. Ja nyt juuri kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyssä on tavoitteet ja periaatteet Töölönlahden puiston pysyväälle uudistamiselle. Siinä yhteydessä tehdään myös yhteistyötä Finlandia-talon kanssa siten, että sitten kun Pikku-Finlandia siirtyy, se tila tulee käyttöön, joka tulee hyödyttämään myös Finlandia-taltoa ja täällä järjestettäviä kongresseja.

Sitten valtuutettu Malinin esiin ottamaan kysymykseen kokemuksista espanjalaisten tiettyjen kaupunkien jopa vihasta turismia kohtaan, koska asuntomarkkinat eivät toimi tai paikalliset palvelut eivät toimi. Nimenomaan Helsingin matkailustrategiassa se kestävyys, että edistetään matkailua sillä tavalla, että se ei häiritse tai haittaa tai pilaa täällä asuvien ihmisten elämää. Pidän sitä erinomaisen tärkeänä, ja se mahdollistaa sen, että me voimme kehittää matkailua ja siitä saattavaa tuloa pitkäjänteisesti.

Näen, että siinä on hyvin tärkeää asuntopolitiikka ja kaupunkisuunnittelu. Me huolehdimme Helsingissä siitä, että meillä rakennetaan riittävästi asuntoja, jolloin matkailijat eivät myöskään vie vuokra-asuntoja niitä tarvitsevien pysyvien asukkaiden nenän edestä. Mielestäni on hyvä, että me olemme kaavoittaneet tilaa uusille hotelleille ja myös huoneistohotelleille, jolloin matkailun tarpeet kohdistuvat enemmän näihin.

Mehän olemme myös kaupunkina käsitelleet yksittäisten taloyhtiöiden toimenpidepyyntöjä silloin, kun he ovat kokeneet, että heidän asumiskäyttöön kaavoitettu rakennuksensa on valloitettu matkailulla ja se rasittaa tavallista asumista liikaa. Tällöinhän Helsingin rakennusvalvonta on puuttunut näihin tapauksiin. Mielestäni se on oikein, koska se tarkoittaa sitä, että silloin helsinkiläiset voivat pitkäjänteisesti hyväksyä tänne tulleen matkailun ja toimia sen puolesta, eikä sitä vastaan, kuten nyt tällä hetkellä ymmärrettävästi tilanne useissa kaupungeissa on.

Kiitos.

Pormestari Juhana Vartiainen

Arvoisa puheenjohtaja, arvoisat valtuutetut.

Tässä on ollut erinomaisia puheenvuoroja.

Vielä muutama seikka, joita katson perusteluiksi sille, että voimme olla kohtuullisen optimistisia pidemmällä aikavälillä Helsingin matkailun kehittämisestä.

Ensinnäkin matkailu on takuuvarma kasvuala ikääntyvässä Euroopassa, jossa on paljon vauraita eläkeläisiä ja talouden muuttuessa yhä palveluvaltaisemmaksi. Me olemme kyllä onneksi aika kaukana sellaisesta tilanteesta, että oltaisi menty liian pitkälle. Matkailijathan haluavat tulla

kaupunkiin, jossa on jotain aitoa. Jos tulee liikaa matkailijoita, koko kaupungin luonne muuttuu ja silloin se ei enää ole kivaa kenellekään. Tästähän Barcelonasta on jotain esimerkkejä ja vaikka Amsterdamin keskustassa on vähän sitä piirrettä, että siitä on tullut vain matkailu- ja bailausalue. Me ollaan kyllä Helsingissä tosi kaukana tästä. Meillä on paljon varaa lisätä tänne matkailua ennen kuin meille tulee tällaisia ongelmia.

Mä olen varma, että tämä kehitys tulee olemaan hyvä. Myös koko Suomen elinkeinopolitiikan ja Business Finlandin ajattelu on pikkuhiljaa siirtynyt tähän suuntaan. Suomi on ollut vanhastaan kovin insinöörivaltainen maa, jossa ajatellaan, että vain insinöörien tekemät teolliset kapistukset ovat sitä hienoa, arvokasta arvonlisää. Pikkuhiljaa meillä ymmärretään myös se, että tällainen palvelu kuin matkailu on tulevaisuuden ydinalaa ja avainalaa. Meillä myös lähivuosina kuitenkin ja tämän vuosikymmenen aikana valmistuu kaikenlaista hienoa. On ponnisteltu Arkkitehtuuri- ja designmuseon hyväksi. Meidän ravintolakenttä on muuttunut aivan erinomaiseksi kansainvälisessä vertailussa.

Me voidaan myös tehdä itse monia asioita paremmin. Olin juuri Mexico Cityssa Bloomberg Philanthropiesin CityLabissa, jossa tutkijat kävivät läpi hyviä kaupunkiteknologioita ja kaupunkistrategioita. Kävi ilmi, että vaikka tämä brändäys, jota meillä on tehty aika perinteisesti, on asia, jota voisi tehdä ironisemmalla otteella niin, että Helsinki saisi ihmisten mielissä selvemmin jonkinlaisen karaktäärin niin, että sitä ei tehtäisi ihan samalla tavalla kuin kaikki muutkin tekee. Eli jotain ironiaa siihen mukaan.

Lopuksi vielä se, että uskon, että pidemmällä aikavälillä tässä lämpenevässä ilmastonmuutoksen maailmassa Helsingin pohjoinen sijainti voi olla meille valttikortti. Eli mä rohkenen uskoa, että tämä on yksi Helsingin positiivisia kehityssuuntia.

Apulaispormestari Sinnemäki mainitsi tästä medialukiosta. Meidän päätöksemme siltä osin kertoo myös siitä, että me halutaan luoda kiinnostavaa ja kaunista arkkitehtonisesti vaikuttavaa kaupunkia muuallekin kuin perinteiseen keskusta. Se on myös pitkällä aikavälillä, uskon, matkailun ja houkuttelevuuden kannalta erinomainen toimintatapa.

Kiitos.

214 §
Esityslistan asia nro 5
Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan varajäsenen valinta

Ledamoten Mia Haglund

Tack, ordförande.

Esitän, että valitaan Maija Karhunen sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan varajäseneksi.

217 §

Esityslistan asia nro 8

Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloite toisen asteen koulutuksen maksuttomuuden varmistamisesta

Nuorisoneuvoston edustaja Fia Hirvonen

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut ja muut paikallaolijat.

Valtuutettu Otso Kivekäs ja 37 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että mikäli maan hallitus rajaa lukion ja ammattiopintojen maksuttomuuden vain korkeintaan 18-vuotiaisiin, Helsingissä se pidetään voimassa kuten ennenkin. Helsingin nuorisoneuvoston mielestä aloite on erittäin kannatettava, sillä me nuorisoneuvostossa uskomme siihen, että jokainen on ihan yhtä tärkeä ja ansaitsee yhtä hyvän lukio- tai ammattikoulutuksen kuin kuka tahansa muukin.

Lukio- ja ammattiopinnot ovat tärkeä osa nuoren ihmisen elämää, ja siksi haluamme mahdollistaa, että ihan kuka tahansa pystyy opiskella joutumatta huolehtimaan siitä, riittääkö omat tai perheensä rahat opiskeluun. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan lausuntoa lainaten: Hallituksen päätös toisen asteen opintojen maksuttomuuden päättymistä sinä vuonna, jolloin opiskelija täyttää 18 vuotta, heikentää opiskelijoiden yhdenvertaisuutta ja asettaa opiskelijat eriarvoisen asemaan, sillä jokaisella perheellä ei ole mahdollisuutta rahoittaa tai tukea taloudellisesti nuoren opiskelua.

Helsingissä opiskelevilla nuorilla täytyy olla mahdollisuus opiskella opintopolkunsa loppuun ilman pelkoa sen katkeamisesta. Kun nuorelta katkaistaan mahdollisuus ilmaiseen opiskeluun, voi se johtaa opintojen katkaisemiseen ja keskeytymiseen. Opintojen keskeytyminen lisää todennäköisyyttä siitä, että nuoret joutuvat juuri sinne rikollisille poluille, joita yritämme Helsingissä katkaista.

Maksuttomuuden rajaaminen vaikuttaa vakavimmin niihin, jotka käyvät esimerkiksi valmentavan koulutuksen ennen ammatti- tai lukio-opintoja. Se taas johtaa toisen asteen opintojen viivästymiseen. Mahdollinen rajaaminen vaikuttaa myös heihin, keiden perusopetuksen suorittaminen viivästyy esimerkiksi oppimisvaikeuden takia.

Hyvä kaupunginvaltuusto.

Nuorista leikkaaminen ei ole järkevää, sillä arvoisat valtuutetut silloin leikataan tulevaisuudesta, niin maailman kuin meidän nuortenkin tulevaisuudesta.

Bästa stadsfullmäktige.

Nedskärningarna av oss ungas skolning lönar sig inte, för att när man tar bort av oss unga tar man bort från framtiden, både från världens framtid och av våra ungas framtid.

Tack så mycket. Kiitos.

Nuorisoneuvoston edustaja Emma Rautaoja

Arvoisa puheenjohtaja, valtuutetut ja muut läsnäolijat.

Petteri Orpon hallitus on tehnyt päätöksen muuttaa toinen aste maksulliseksi sen jälkeen kun nuori on täyttänyt 18. Nuorisoneuvosto ei tue tätä päätöstä millään tavalla. Toisen asteen maksulliseksi muuttuminen yli 18-vuotiaille voi aiheuttaa monilla suuria rahaongelmia. Niitä olemme jo nähneet tässä maailmassa aivan liikaa.

Nuorista leikkaaminen ei ole ratkaisu mihinkään. Moni opiskelija hakee opiskelupaikkaa rahaa ajatellen, mutta silti kaikilla pitäisi olla tasavertainen oikeus opiskeluun ja oppimiseen. Kun toinen aste on maksuton, ei opiskelijan

tarvitse saada ylimääräistä stressiä rahaongelmista. Nuoren ei tarvitse huolia esimerkiksi, riittääkö perheeni rahat tähän koulukirjaan tai kuinka paljon joudun säästämään syömisestä, että pysyn kurssilla mukana. Asian ei tietenkään ikinä pitäisi olla näin hyvinvointivaltiossa.

Nuoret ovat hyvin usein leikkausten kohde. Onneksi monelle nuorista tämä asia on hyvin tärkeä kuten myös meille. Suomen Lukiolaisten Liitto on mielestäni hyvin kirjoittanut: Päätöksen vaikutus on pieni valtion talouden kannalta, mutta erityisen kipeä niille nuorille, joilla on vaikeuksia toimeentulon, terveyden tai oppimisen kanssa. Onko tämä hallituksen mielestä yhdenvertaisuutta ja oikeutta antavaa joka nuorelle? Entä ne nuoret, keistä piti tulla tulevaisuudessa lääkäreitä ja keiden piti hoitaa päättäjiämme? Todennäköisesti näistä haaveista saattaa jäädä moni toteutumatta, koska Suomi leikkaa nuorista ja heidän opiskeluistaan.

Pyydämme, että Helsingin kaupunginvaltuusto päättää toisin sekä haluaa panostaa nuoriin ja meidän tulevaisuuteemme.

Toinen aste voi olla monelle todella rankkaa ja vaikeaa aikaa. Jokainen nuori tarvitsee tukea, ei leikkauksia. Jokainen kuitenkin opiskelee päästäkseen töihin. Koemaksut, oppimateriaalit ja tietokoneen hinta kustantavat oppilaille noin 750 euron laskun. Tämä on monelle perheelle iso summa ja mahdollisesti myös aivan mahdoton. Pian meillä ei ole mitään eikä meillä ole tulevaisuutta. Tämä on suuri, vakava ja tietysti myös haastava asia, varsinkin meille nuorille, ja siihen pitää puuttua.

Tuetaan nuoria ja lopetetaan meistä leikkaaminen.

Kiitos.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos todella paljon näistä puheenvuoroista. Erittäin hyviä ja kriittisiä puheenvuoroja.

Näinhän se on, että valitettavasti Orpon hallitus legitimoii omaa talouspolitiikkaansa sillä, että ajattelemme tulevaisuuden lapsia ja nuoria, mutta sitten kiinnostavalla tavalla lapset ja nuoret ovat se ikäryhmä heidän omienkin arvioiden sen mukaan, joka kärsii hallituksen talouspolitiikasta kaikkein eniten. Eli ne leikkaukset osuu nimenomaan 18–24-vuotiaisiin, ja opiskelijat erityisesti on ryhmä, joka kärsii näistä leikkauksista erittäin paljon. Nyt onneksi edellinen opetusministeri Anna-Maja Henriksson perui tämän huonon leikkauksen tähän toisen asteen maksuttomuuteen. Mutta on tärkeää muistaa se, että se säästö haetaan sieltä opetuksen ja kulttuuriministeriön hallinnonalalta jostain muusta paikasta tämä sama summa.

Mun mielestä tässä yhteydessä on tärkeää muistaa se, että kun lukioissa maksuttomuus on tarkoittanut sitä, että on oppimateriaalien suhteen siirrytty tosi paljon digitaalisiin oppimateriaaleihin, sitten on käynyt niin, että kirjat on jäänyt melkein kokonaan pois. On paljon opiskelijoita, jolle opiskeleminen on helpompaa sen ihan fyysisen kirjan avulla kuin se, että kaikki oppiminen tapahtuu digitaalisissa ympäristöissä. Mun mielestä tämä on asia, josta meidän pitäisi Helsingissä huolehtia. Käsittääkseni tällä hetkellä on niin, että opettaja voi itse valita, että joko ne lisenssit ovat digitaalisia tai sitten hän hankkii oppikirjat koko opetettavalle luokalle. Näin ainakin oli Sibelius-lukiossa, jossa hiljattain vierailin. Yhteiskuntaopissa oli päätetty, että on perinteiset oppikirjat. Tietenkin jos meidän nuorisoneuvoston jäsenillä olisi tähän sanottavaa, kiinnostaisi tosi paljon, mikä teidän näkökulma on näihin fyysisten oppikirjojen saatavuuteen.

Kiitos.

Valtuutettu Johanna Nuorteva

Kiitos tärkeästä keskustelusta ja tärkeistä puheenvuoroista nuorisoneuvoston edustajille.

Toisen asteen maksuttomuus on yhdenvertaisen yhteiskunnan rakentamista. Meillä toisen asteen maksuttomuus ja se, että on mahdollista saattaa tutkinto loppuun asti perheen tulotasosta riippumatta, on välttämätöntä. Se on äärimmäisen tärkeää, jotta me saadaan osajia, me saadaan niitä ihmisiä, niin kuin puheenvuorossanne esitittekin, jotka haluaa opiskella, haluaa tehdä töitä ja kehittyä, saadaan heidät valmiiksi ja eteenpäin. Mä todella toivon, että maan hallitus ymmärtää tämän ja jatkossakaan toisen asteen maksuttomuudesta ei tingitä.

Helsingissä, kuten valtuutettu Honkasalo otti esille, on haasteena tällä hetkellä se, että monien lukio-opettajien mukaan Helsinki on yhteisesti linjannut, että lukioissa on käytettävissä vain digikirjoja. Positiivista kuulla, jos Sibeliuslukiossa on ollut mahdollista johonkin oppiaineeseen saada kirja, koska monessa lukiossa se ei ole mahdollista. Kirjan saa ainoastaan, jos erityisopettaja sitä yksittäiselle oppilaalle suosittaa.

Kirjan kanssa opiskelu on huomattavan paljon helpompaa monille. Mä toivoisin, että me ei oltaisi Helsingissä tilanteessa, että rahalla saa oppikirjan ja jos ei perheellä rahaa ole, on koko lukiopolku suoritettava digikirjojen varassa. Se asettaa meillä edelleen eriarvoiseen asemaan helsinkiläiset nuoret. Mielellään kuulisin tästä myös näkemyksiä vielä nuorisoneuvoston edustajilta.

Kiitos.

Valtuutettu Veronika Honkasalo (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä olisi tietenkin tärkeää, että meillä olisi koulutuksesta vastaava apulaispormestari myös paikalla. Saisi vastauksen suoraan tähän kysymykseen, että mikä se linjaus Helsingissä on, koska Sibeliuksen lukiossa tosiaan oli näin. Kun vielä erikseen sitä kysyin, se oli opettaja, joka saa tehdä sen päätöksen, että minkälaisia materiaaleja on käytössä. Ja hän oli tehnyt sen päätöksen, että yhteiskuntaoppi on sellainen oppiaine, jossa nimenomaan opiskelu on helpompaa, kun koko luokka opiskelee kirjoista. Palaute on ollut ainoastaan positiivista. Oliko yhdeltä vanhemmalta tullut siitä kritiikkiä, mutta kaikki oppilaatkin oli äärettömän tyytyväisiä tähän.

Tietenkin niitä oppikirjoja voi hankkia myös kirjastoista, mutta kun olin lainaamassa omalle tyttärelle, joka on kirjoittanut yhteiskuntaopin tänä syksynä, ne jonot kirjastoissa oli aivan jäätävät. Siihen meni monta kuukautta ennen kuin sen kirjan lopulta sai.

Tämä olisi kyllä semmoinen kysymys, johon olisi hyvä saada apulaispormestariilta vastaus, että mikä on se linjaus kaikissa Helsingin kouluissa.

Valtuutettu Hilka Ahde (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuustoryhmässä tänään ryhmäkokouksessa keskustelimme tästä asiasta. Nyt näyttää siltä, että apulaispormestari Laisaari on tullut paikalle, mutta mä sain sen käsityksen siitä, että rehtorit ovat ne, jotka päättävät kouluittain siitä, minkälaista oppimateriaalia hankitaan.

Tämä oli erittäin tärkeä tämä Honkasalon puheenvuoro, koska olen samaa mieltä siitä, että on ihmisiä, joille nimenomaan kirjasta lukeminen on helpompaa kuin siitä digitaalisesta laitteesta. Itse muun muassa lukeudun tähän ryhmään.

Valtuutettu Vesa Korkkula (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä on tosiaan tärkeä kysymys tämä digi- ja paperimateriaalien ero ja se, mikä sopii, mikä ei ja niin edelleen. Menemättä siihen nyt sen tarkemmin, totean vaan, että kyllä Helsingin kaupungin lukioissa opettajat, jos niin päättävät, tietyissä oppiaineissa tietyissä lukioissa, he voivat tehdä päätöksen, että he ottavat käyttöön ihan toimivat perinteiset paperiset oppikirjat. Tämä on oikein hieno juttu, että ei ainakaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla ole mitään sellaista linjausta, että kategorisesti kielletäisiin paperikirjojen käyttö.

Voi toki olla, että kaupungin eri lukioissa eri rehtorit suhtautuvat tähän asiaan hieman eri tavalla, mutta uskoakseni varmaankin rehtoreiden enemmistö kuuntelee opettajia ja opettajat keskustelevat ja rehtori keskustelee ja sitten katsotaan, minkä kustantajan kirjoja käytetään ja onko kyseessä paperi- vai digikirja. Ihan ok tilanne käsittääkseni on.

Kiitos.

Valtuutettu Johanna Nuorteva (vastauspuheenvuoro)

Hyvä kuulla, että on mahdollista joissain lukioissa tilata kirjoja.

Tässä varmaan voi olla, että riippuu lukiosta. Mä rupesin nyt miettimään, että onko niin, että perusopetuksen ja lukioiden kohdalla ollaan samassa pulmallisessa tilanteessa, että jos lukio on uudessa rakennuksessa, rahaa

kirjoihin ei ole. Samahan on perusopetuksen puolella, että kun ei ole kertynyt vuosien varrella erilaisia varastoja, sitten ei pystytä hankkimaan riittävästi kirjoja kerralla.

Koulutuksissa, joissa olen itse ollut lukio-opettajien kanssa ja nyt oman lukioikäisen kohdalla, vastaus on nimenomaan ollut se, että Helsinki on linjannut, että näissä kouluissa ei ole mahdollista kirjoja hankkia ja yhdessäkään oppiaineessa kirjoja ei ole. Eli mikäli tämä linjaus ei ole yhtenäisesti Helsingistä, on hyvä myös selvittää, että onko taloudelliset mahdollisuudet kaikissa kouluissa remontista ja peruskorjauksesta ja koulun iästä huolimatta mahdollista saada kirjahankintoihin riittävä resurssointi.

Kiitos.

Apulaispormestari Johanna Laisaari

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Äärimmäisen tärkeä ja ajankohtainen keskustelun aihe myös tämä oppimateriaalikeskustelu.

Tosiaan ei ole minkäänlaista toimialan linjausta sen enempää kuin poliittista linjausta oppimateriaaleista tai niistä määrärahoista ei ole mitään korvamerkitty ei sen enempää digitaalisiin oppimateriaaleihin kuin kirjaoppimateriaaleihin. Tosiaan tässä päätösvalta on pitkälti koulujen ja lukioiden rehtoreilla. Peruskoulut saavat budjetteihinsa materiaali- ja palveluhankintoihin laskennallisesti euromäärän per oppilas. Koulut itse päättävät, miten tuon määrärahan käyttävät. Tässä me ollaan kunnioitettu opettajien osaamista ja rehtoreiden osaamista. Me ei myöskään sote-puolella määritellä lääkäreiden ja sairaanhoitajien työkaluja.

On tietysti huomioitava, että meillä on erilaisia oppijoita, joka tulee huomioida siinä, että meillä on riittävästi käytettävissä myös ihan perinteisiä tehtäväkirjoja ja oppikirjoja. Esimerkiksi juuri kävin Vuosaaren lukiossa, jossa oli hankittu oppikirjoja. Siellä myös harjoiteltiin niiden päällystämistä. Itse olen ollut siinä hirveän huono, niin pääsin sitten mukaan niitä oppikirjoja päällystämään.

Vuonna 2023 koulut käytti oppikirjoihin mukaan lukien sähköinen materiaali keskimäärin 149 euroa per oppilas eli noin 6,6 miljoonaa euroa. Vuonna 2023 määrärahoja ja niiden käyttöä oppikirjoihin lisäsi tilapäisesti se, että käytiin keskustelua toimialalla ylimääräisestä rahoituksesta, mitä oli jäänyt. Silloin yhdessä päädyttiin siihen, että 550 000 euroa kohdennettiin nimenomaan kirjahankintoihin. Tästä olen itse erityisen ylpeä, koska itse olin tätä nimenomaan ehdottamassa ja toimiala oli siinä mukana. Olen näillä kouluvierailuilla saanut tässä paljon kiitoksia. Niillä on hankittu selkokirjoja, täydennetty nimenomaan uusien koulujen kirjastoja, hankittu alakouluikäisille tehtäväkirjoja ja osa on ostanut lukiossa kirjoja.

Tässä on nyt hyvä huomioida, että me luotetaan Helsingissä pedagogisesti tehtyihin linjauksiin näissä kouluissa.

Ymmärrän ihan hyvin tämän vanhempien huolen, koska Suomen Vanhempainliiton puheenjohtajana sain tosi paljon viestiä siitä. Tietysti on erittäin ikävää, jos oppikirjat ovat erittäin huonossa kunnossa ja niitä jaetaan ja niitä ei sen takia tunneta tärkeiksi ja hyväiksi. Kyllä meidän täytyy tähän tietenkin ymmärtää panostaa. Mutta tosiaan meidän osuus oppikirjamateriaaleista on Ylen selvityksen mukaan sama kuin naapurikaupungeissa eli tuo 149 euroa. Me ei olla missään nimessä huipulla, mutta ei myöskään alle keskitason.

Kiitos.

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuusto keskusteli muutama kokous sitten digilaitteiden käytöstä ja ongelmista, mitä liiallinen somen käyttö tuottaa. Siinä yhteydessä myös äänestimme ponnesta, jossa oltaisiin kehoitettu tarjoamaan enemmän kirjoja erityisesti toisen asteen oppilaitosten digimateriaalien digikirjojen rinnalle. Tämä ponsi ei siinä kohtaa menestynyt, mutta ymmärrän tämän keskustelun perusteella, että täällä on kuitenkin huoli siitä, että onko järkevää, että esimerkiksi lukioissa hyvin vahvasti käytetään vain digikirjoja.

Täällä kuultiin silloin nuorisoneuvoston edustajien puheenvuoro, jossa he myös kritisoivat sitä, että lukion siirryttäessä digikirjat on lähinnä käytössä ja myöskin se vaikuttaa siihen, että välillä sinne nettiin tai muualle on helppo eksyä. Toisaalta kuitenkin näitä perinteisiä kirjoja on laajasti käytössä peruskoulussa, eli tämä siirtymä on aika merkittävä. Itse ajattelen, että tämä on kyllä asia, jota pitäisi yhteisesti pohtia opetuksen ammattilaisten etenkin ja kuulla siinä oppilaita, että olisiko järkevää kuitenkin tarjota myös näitä perinteisempiä oppimateriaaleja digimateriaalien rinnalla, etenkin jos oppilaat näin itsekkin kokevat.

Valtuutettu Ville Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä on tietysti hauska tilanne, että täällä taas oppositio keskustelee hallitukseen liittyvästä asiasta keskenään, mutta toki nyt on paikka kiittää sitä. Taitaa olla niitä harvoja päätöksiä, missä hallitus on ottanut lusikan kauniiseen käteen ja perunut huonoja päätöksiä. Meillähän oli tällainen kampanja myös SDP:ssä, että 71 kunnassa eri puolella Suomea tehtiin tällainen samansuuntainen aloite. Tämä paine näköjään johti siihen, että opetusministeri

Henriksson, kiitos hänelle, otti tämän asian uudelleen arviointiin ja perui tämän huonon päätöksen. Täytyy toivoo tietysti, että tämä ei ole ainut esimerkki hallituksen toiminnassa, kun on näköjään mahdollista, että myös voidaan harkita näitä asioita uudestaan.

Tässä täytyy nyt kiittää kerrankin hallitusta siitä, että tämä otettiin uudelleen harkintaan ja peruttiin.

Kiitos.

Ledamoten Mia Haglund

Tack, ordförande.

Koulutuksen tasa-arvoinen saavutettavuus vähentää eriarvoisuutta ja nostaa kansallista koulutustasoa. Me tiedetään, että Suomessa lasten taustan vaikutus oppimistuloksiin on kasvanut. Koulutustaso on myös vahvasti yhteydessä työmahdollisuuksiin, tulotasoon, hyvinvointiin ja terveyteen. Tästä syystä oppivelvollisuuden laajentaminen ja maksuttomien oppimateriaalien ja kokeiden takaaminen nuorille koko tutkinnon ajaksi oli tarpeellinen koulutuksen tasa-arvoa parantava uudistus, josta saamme kiittää edellistä hallitusta ja sitä läpivienyttä edellistä opetusministeri Li Anderssonia.

Vuoden 2022 lukiolaisbarometrin mukaan 45 % ensimmäisen vuoden opiskelijoista koki nyt maksuttomuuden vaikuttaneen lukioon hakeutumiseen. Maksuttomuus on vaikuttanut päätökseen erityisesti opiskelijoilla, joiden vanhemmista vähintään toinen on työtön, kumpikaan vanhemmista ei ole korkeakoulutettu tai joiden äidinkieli on muu kuin suomi. Näin ollen olen erittäin tyytyväinen siihen, että tässä aloitevastauksessa todettiin, että Helsinki ei olisi yhtynyt hallituksen päätökseen supistaa maksuttomia oppimateriaaleja toisen asteen opiskelijoille ja oppilaille riippumatta siitä, mitä hallitus olisi tehnyt.

Ehkä myöskin tämän suuntaisten signaalien takia ja suuren sekä monen puolueen, mutta myös oppilaiden ja erinäisten opetusta tarjoavien järjestöjen ja opettajien järjestöjen antaman vastalauseen takia peruttiin tämän päätöksen eteenpäin vieminen ainakin tässä vaiheessa. Mutta se toki tarkoittaa sitä, että saamme muita koulutukseen kohdistuvia leikkauksia sen sijalle.

Valtuutettu Hilikka Ahde

Kiitos, puheenjohtaja.

Mäkin haluaisin tässä vaiheessa kiittää nuorisoneuvoston edustajia. Puheenvuorot olivat aivan erinomaiset, vaikka tässä ei käsiteltykään nyt Otso Kivekkään aloitetta. Ja todella, että tämä päätös on peruttu hallituksen osalta.

Mä halusin vaan sanoa sen, että tässä huomataan, että politiikalla on väliä. Samalla tavalla kuin Mia Haglundkin tuossa sanoi, niin mun mielestä tämä johtui tästä painostuksesta, että Purran Orpon hallitus joutui perumaan tämän älyttömän esityksen. Kuten Ville Jalovaraakin jo totesi, lähes 80 kunnan sosdem valtuustoryhmä teki samanlaisen aloitteen, mitä nyt käsittelemme.

Kiitoksia.

Valtuutettu Osmo Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä menee ehkä pikkuisen asiasta sivuun, mutta minua raivostuttaa tämä kysymys painetusta ja digimateriaalista sen takia, että kirjan painamisen kustannus kappaletta kohden, siis marginaalikustannus, on noin yksi euro. Siinä, että niitä painetaan vähemmän ja ihmiset joutuu tulemaan toimeen ilman, menetetään rahaa todella vähäsen. Meillä oppimateriaalin valmistamisen suurin kustannus liittyy siihen sisältöön, josta pitää tietysti tavalla tai toisella

maksaa niille, jotka sen sisällön tekevät. Mutta nyt tässä on semmoinen kummallinen ikään kuin taktiikkapeli, että kaikki haluat maksaa siitä mahdollisimman vähäsen ja sen takia eivät ota niitä painettavia kirjoja. Ja taas kustantajat ajattelee, että sen painetun kirjan myynnillä saadaan tämä kate.

Jos maassa olisi sillä tavalla, että koulut maksaisivat sisällön tuottajille sen mukaan, kenen sisältöä ne opetuksessa käyttävät, jonkun siis oppilaskohtaisen hinnan, ja sitten saisivat sillä euron hinnalla ostaa niitä painettuja kirjoja, jos haluavat tämän lisäksi, luulen, että niitä ostettaisi aika paljon.

Nuorisoneuvoston edustaja Emma Rautaoja

Kiitos, puheenjohtaja.

Itse yläastelaisena en voi puhua muiden lukiolaisten puolesta, mutta omasta näkökulmasta ja muiden yläastelaisesta puolesta voin.

Moni yläastelainen toivoisi enemmän konkreettisia kirjoja ja vähemmän digikirjoja. Fyysisiä kirjoja ei kuitenkaan jokaiseen oppiaineeseen toivota. Jokaisella nuorella, varsinkin heillä, kenellä on oppimisvaikeuksia vaikka nyt esimerkiksi digimateriaalin kautta, pitäisi olla oikeus saada fyysinen kirja käteen ja sillä helpottaa omaa opiskeluansa.

Kuitenkin se, että oppiminen on muuttunut melkein täysin digitaaliseksi lukioissa, olen kuullut siitä vain suurimmaksi osaksi huonoa ja toivotaan enemmän kirjoja lukioissa. Yläasteilla, myös omassani, on yllättävän paljon vielä kirjoja, mutta jotkut oppiaineet ovat täysin digitaalisia. Myös itse toivon, että voitaisiin pitää enemmän kirjoja kouluissa, koska omasta näkökulmasta niillä on hiukan helpompi oppia kuin digimateriaalilla.

Kiitos.

Nuorisoneuvoston edustaja Fia Hirvonen

Kiitos, puheenjohtaja, tack, ordförande, ja myös erityisesti meiltä nuorisoneuvoston edustajilta vastauksia pyytäneet valtuutetut.

Edustaja Honkasalon pointti pitkistä kirjajonoista Helsingin kirjastoissa on tärkeä ja erittäin todenmukainen. Usea lukiolainen odottaa kirjaston kirjoja useita kuukausia. Juuri oman kurssikirjan saa lähes puhtaalla tuurilla itsellensä.

Usealle nuorelle on helpompaa hahmottaa tekstiä ja informaatiota fyysisistä oppikirjoista. Meidän mielestämme pitäisi olla mahdollisuus saada halutessaan tai erikseen pyydettyä konkreettinen kirja. Mikäli koulussa on linja siitä, että oppikirjat ovat verkossa digitaalisena, toivomme nuorisoneuvostossa, että erityisopettajalta erikseen pyytäessä pystyy saamaan itselleen fyysisen kirjan.

Omasta kokemuksesta voin sanoa, että Helsingin kouluissa tilanne on hyvä ja omassa koulussa fyysiset oppikirjat ovat erittäin saatavilla. Usea nuorisoneuvoston jäsen, kuten minä ja ystäväni Emma, olemme yläasteella ja koemme, että tilanne omassa koulussa on hyvä ja siksi emme aikaisemmissa puheenvuoroissa olleet nostaneet esille fyysisten kirjojen puutetta.

Tilanne on toki erilainen Helsingin lukioissa, mutta siitä emme osaa kertoa sen vertaa enempää. Tiedämme kuitenkin, että lukiolaiset haluavat vähemmän digikirjoja ja lisää fyysisiä kirjoja. Tilanne ei kuitenkaan toistaiseksi ole hälyttävä.

Tack så mycket. Kiitos.

Valtuutettu Vesa Korkkula (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, toveri puheenjohtaja.

Nuorisoneuvoston edustajat esittivät oikein. Kiitos. Haluan kiittää Emma Rautaoja ja Fia Hirvonen hyvistä puheenvuoroista.

Haluaisin tähän näiden puheenvuorojen lisäksi tuoda myös, kun nyt budjettineuvottelut ovat käynnissä kaupungissa, tällaisen talousnäkökulman tähän. Tietysti eri kustantajilla eri oppikirjat eri asteilla maksavat eri verran. Ei voida sanoa, paljonko oppikirjat täysin maksavat paperiset tai digitaaliset, mutta jos tehdään oletus, että paperikirja maksaa vaikka kolme kertaa enemmän kuin digikirja esimerkiksi. Ja lukiossa on viisi periodia vuodessa. Tyypillisesti kun digitaalinen kirja ostetaan, jos se maksaa vaikka 10 euroa per opiskelija, niin se sama kirja, sama lisenssi on yhdellä opiskelijalla koko sen lukion ajan ja sitä ei voi toiselle antaa. Kun taas jos ostetaan paperikirja ja vaikka se maksaisi 30 euroa, sitä samaa voidaan kierrättää vaikka 5 kertaa sen saman vuoden aikana ja usean vuoden aikana. Eli tulee halvemmaksi ja säästää näin.

Kiitos.

Valtuutettu Johanna Sydänmaa

Kiitos, arvon puheenjohtaja ja valtuutetut.

Digimateriaalin tuijottaminen kahdeksan tuntia päivässä ensin koulussa ja sen jälkeen vielä läksyt kotona digitaalisesti ei voi olla vaikuttamatta nuorten terveyteen.

Kiitos nuorisovaltuutetuille, että ovat ottaneet tämän asian keskusteluun.

Varsinkin neurotyyppisille nuorille digimateriaalin käyttö on entistä haastavampaa ja moni toivookin paperikirjaa. Itse toimin opinto-ohjaajana lukiossa ja ammatillisella puolella, niin olen ihan konkreettisesti näitä asioita selviteltyt.

Jäin miettimään sitä, että onko näin, että joissakin lukioissa budjettia on enemmän käytettävissä. En tiedä, tietääkö apulaispormestari, voisiko se johtua siitä, että on kyse erityistehtävälukiosta, jolloin kenties oppimateriaaliin annettava raha tai opetuksen järjestämiseen annettava raha on suurempi. Koska kun tiedämme kaikki, että lukioiden budjetit esimerkiksi ovat tiukkoja myös oppimateriaalien suhteen ja kun digikirjat ovat edullisempia kuin paperikirjat, sen vuoksi varmasti suurin osa opettajista joutuu tyytymään digikirjoihin, vaikka oma empiirinen kokemukseni kentältä on se, että paperikirjoja toivotaan laajasti myös lukioissa.

Kiitos.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Palaan kuitenkin vielä tähän varsinaiseen ryhmäaloitteeseen, koska tässähän, kuten esityslistasta näkee, on useampi aloite tehty tästä maksuttomasta toisesta asteesta vielä siis siinä vaiheessa, kun oli käsitys, että hallitus on päättänyt rajoittaa tätä maksuttomuutta. Nythän tietenkin tiedämme sen, että hallitus onneksi peruutti tästä haitallisesta päätöksestään, kun tuli tietoon, että tämän toteutus on todella vaikeata ja todellisuudessa kuitenkin on niin, että tämä päätös aikaisemmin tarjota nämä maksuttomat oppivälineet, on ollut erittäin hyvä.

Viime kaudella kun tästä oppivelvollisuusiän nostosta keskusteltiin, muistan itse sen eduskuntakeskustelun erittäin hyvin. Siinä jätettiin hyvin vähälle huomio tästä maksuttomista oppimateriaaleista, mutta itse asiassa tämän päätöksen jälkeen kun on tehty näitä kyselyitä ja kysytty nuorilta itseltään, että mikä on vaikuttanut siihen, että onkin hakeutunut toisen asteen opiskeluun ja päättänyt jatkaa tietyllä alalla vaikka opiskelua, sieltä on korostunut hyvin paljon tämä

maksuttomien oppimateriaalien tarjonta. Itse asiassa se on varmasti ollut paljon suurempi rajoittava tekijä monen nuoren kohdalla ja nimenomaan rajoittava siinä suhteessa, minkä alan päätyy valitsemaan, koska tietenkin lukiossa on nämä kirjakustannukset, mutta vaikkapa kokin ammattiin opiskeleva joutuu ostamaan ne kokkimateriaalit, veitset ja kaiken keittiössä käytössä olevan materiaalin.

Eli itse asiassa nimenomaan maksuton oppimateriaali on ollut se koko tämän uudistuksen ihan keskeinen tärkeä elementti. Ja hyvä, että maan hallitus päätti peruuttaa tästä haitallisesta päätöksestään.

Valtuutettu Atte Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Täällä aika paljon keskustellaan nyt tästä päätöksestä, jota ei tehty, mutta jos puhutaan tästä, mitä edustaja... Anteeksi. Ollaan täällä valtuustosalissa, niin hänhän onkin valtuutettu. Pyydän anteeksi. Valtuutettu Soininvaara tässä toi esiin aika hyvin tämän ajatuksen siitä, että kun yritetään säästää kustannuksissa siinä, että maksetaan mahdollisimman vähän siitä oppimateriaalin tuottamisesta tai ylipäätään kirjan sisällön tuottamisesta. Jos puhutaan laajemmin kirjoista, sille kirjailijalle, sille sisällön tuottajalle maksetaan yhä vähemmän ja vähemmän. Nythän jopa on otettu nämä äänikirjojen lukijat siihen tekijänoikeuskorvauksen piiriin. Sekin on aika erikoinen, mutta ei mennä nyt siihen tässä. Se menee jo liian kauaksi tästä varsinaisesta aiheesta.

Itse tykkään lukea paperikirjaa ja pidän kovasti paperikirjoista. On kiva, kun on kirjahyllyssä niitä kirjoja. Voi mennä sen kirjahyllyn eteen ja katsoa, mitähän tuossa kirjassa sanottiin ja mitä tuossa. Se voi avata uusia ajatuksia. Mutta mulla oli semmoinen käsitys, että tämä saattaa johtua siitä, että olen sen verran iäkäs, etten ole tätä diginatiivien sukupolvea. Sen takia on ollut tosi

hyvä, että nuorisoneuvoston edustajat täällä kertovat, että tämä on jaettu käsitys myös nuoremmissa ikäluokissa, jotka ovat tätä diginatiiviva. Eli totta kai täytyy digitaalisia oppimisympäristöjä olla kouluissa ja täytyy opetella siihen, miten tietoa haetaan netistä ja miten toimitaan digitaalisesti, mutta ei se silti korvaa sitä kirjaa.

Entäpä jos olisikin tämä Soininvaaran esittämä ajatus siitä, että maksetaan siitä sisällön tuottamisesta sille, joka on tehnyt sen oppimateriaalin riippumatta siitä, mikä se käyttöliittymä on, onko se tietokone, pädi, puhelin tai vaikka fyysinen paperinen kirja. Sen jälkeen voisikin tulla tämä kirjojen ikään kuin uusi renessanssi ja voitaisiin ruveta lukemaan enemmän. Se voisi myös kannustaa muuhun lukemiseen vapaa-aikana, joka sekin on nyt valitettavasti ollut tässä jäljessä.

Aika mielenkiintoinen ja mun mielestä erittäin kehityskelpoinen ajatus täällä valtuutettu Soininvaaralta, vaikka hän nyt ei valitettavasti enää ole salissa. Täytyy sanoa hänelle tuolla, että tätä täytyy ruveta viemään eteenpäin.

Kiitos.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Me haluamme tietysti nuorten pärjäävän tulevaisuuden maailmassa. Digitalisuus on levinnyt kaikkialle, ja siitä on paljon hyötyä, mutta ylilyöntejäkin on tehty. Kun nuoret itse ilmaisevat, että paperikirjat ovat heille parempia, kuunnellaan heitä ja annetaan heille paperikirjat. Haluammehan antaa heille parhaat mahdollisuudet oppia.

Kiitos.

Valtuutettu Marika Koski

Arvoisa puheenjohtaja, arvoiset valtuutetut.

Tosiaan on tosi tärkeää meidän huolehtia siitä, että jokainen nuori saa sen toisen asteen koulutuksen vähintään. Sillä vuonna 1987 syntyneelle ikäluokalle kun on tehty tutkimuksia, arvio on siitä, että jokainen, joka jää peruskoulun väliin, keskimäärin tarkoittaa julkisille menoille 230–370 000 enemmän tulonmenetyksiä lisääntyneessä palvelukäytössä ja alentuneissa verotuloissa. Puhumattakaan siitä, miten se pienentyvä kulutus vaikuttaa siihen jatkuvaan. Sikäli on tosi tärkeää huolehtia asiasta.

Toiseksi tähän kirjallisuuteen liittyen. Se fyysinen kirja ainakin kansainvälisten tutkimusten mukaan lisää ymmärrystä ja kykyä ymmärtää sisältöä 6–8 kertaa paremmin kuin digitaalinen aineisto. Sen lisäksi myös käsinkirjoitetut muistiinpanot parantavat oppimistuloksia. Toivon, että jatkoissa nuorille tarjotaan mahdollisuus fyysisiin kirjoihin.

Kiitos.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Nyt kun tätä keskustelua olen kuunnellut ja varsinkin nuorisoneuvoston jäsenten erittäin painavia puheenvuoroja sen puolesta, että tosiaan olisi hyvä, jos olisi enemmän saatavilla niitä oppikirjoja yhdenvertaisesti koko kaupungissa. Tietenkin se itsenäisyys on niillä kouluilla ja niillä rehtoreilla ja niillä opettajilla. He tietävät sen parhaiten, mutta koska tässä kuitenkin näyttää olevan epäkohta ja täällä salissakin kaikki valtuutetut tähän mennessä on korostanut sitä, kuinka tärkeää se on, että niitä fyysisiä oppimateriaaleja on saatavilla ja samaan aikaan me tiedetään, että tämä on myös siihen

vähävaraisuuteen liittyvä kysymys, että kaikilla ei myöskään ole varaa ostaa itse niitä oppikirjoja, jos niitä ei ole saatavilla. Ne maksaa todella paljon. 45 euroa kappale yhteiskuntaopin kirja esimerkiksi lukiossa, ja kirjastossa ne jonot ovat tosiaan aivan todella pitkät.

Mä tein nyt tänne järjestelmään ponnen, joka kuuluu näin:

Helsingin kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta tarjota painettuja fyysisiä oppikirjoja vaihtoehtona digitaaliselle oppimateriaalille niin, että käytännöt helsinkiläisissä oppilaitoksissa ovat oppilaiden näkökulmasta yhdenvertaiset.

Tässä tavallaan ideana on se nimenomaan, että ei olisi kiinni siitä, missä päin Helsingissä ja missä koulussa sä opiskelet, vaan että ne mahdollisuudet saada siihen rinnalle se fyysinen oppikirja olisi yhtäläiset. Toki voi olla niin kuin täällä on nuorisoneuvoston jäsenetkin korostaneet, että joissain oppiaineissa on niin, että se digitaalinen materiaali on parempi, mutta meillä on esimerkiksi historia ja yhteiskuntaoppi sellaisia aineita, jotka vaatii isojen kokonaisuuksien omaksumista ja sitä, että sä pystyt opiskelemaan sen fyysisen oppikirjan kautta.

Kiitos.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Honkasalon ponsiesitystä.

Itse kuulun niihin, jotka joutui aikoinaan ammattiopistoaikoinaan ottaa valokopioita koulukirjoista. Ei ollut mahdollisuuksia mennä rahan kanssa kirjakauppaan, joten tämä toteutettiin sitten ystävän työpaikalla yön hämärissä.

Jos multa kysytään, myös kaupunginvaltuuston kokousaineisto voisi olla ja tulla pulpetin päälle kirjallisessa ja painetussa muodossa ja formaatissa eikä läppärin välityksellä.

Mutta tosiaan kannatettava ponsi ja puheenvuorojen perusteella näkisin tämän olevan puoluerajoja ylittävä kannattava aihe.

Kiitoksia myös mun puolesta nuorisoneuvoston edustajille hienoista puheenvuoroista.

Valtuutettu Johanna Nuorteva

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan Honkasalon ponsiesitystä.

Me ollaan nyt puhuttu keskustelussa paljon lukioista, mutta nyt hyvä, että ponnassa oli myös muotoilu yleisesti helsinkiläisistä oppilaitoksista, koska kyllä tämä koskee myös peruskouluja. Meillä on toki paljon kouluja, joissa etenkin jos on kyseessä vähän vanhempi koulu, on ehtinyt kertyä myös kirjavarastoa vuosien varrella, mutta etenkin eteläinen ja keskinen alue tällä hetkellä on haastavassa tilanteessa. On paljon oppiaineita, joihin ei ole minkäänlaista opetusmateriaalia. Ei ole digikirjoja, eikä ole oppikirjoja. Kyllä tässä on myös helsinkiläiset peruskoululaiset hyvin erilaisessa asemassa keskenään.

Mä näkisin, että nyt budjettineuvottelutkin on käsillä, niin meidän on varmistettava se, että meillä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla rahat riittävät siihen, että sekä peruskouluissa että toisella asteella on yhdenvertaisesti oppimateriaalit tarjolla joka ikisessä koulussa.

Kiitos.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Minäkin kannatan valtuutettu Honkasalon pontta.

En sinänsä kannattaisi sitä, että meidän valtuuston esityslistat enää muuttuisi paperisiksi, vaikka oli siinä pieni siirtymävaiheen ongelma aikanaan, mutta tämä on kyllä parempi näin valtuuston osalta.

Mutta tuohon Honkasalon pontteen, jota kannatan, itse ajattelisin, että kannatan myös sitä yhdenvertaisuutta, mitä siinä mainitaan, mutta pitäisin vielä tärkeämpänä sitä, että niitä on riittävästi saatavana kaikkialla Helsingissä, mutta näinkin se on hyvä.

Kiitos.

Valtuutettu Atte Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Ajattelin ensin tästä keskustelusta, että tämä on aika nolla keskustelu, että tässä keskustellaan sellaisesta ryhmäaloitteesta, joka on tehty vastustamaan sellaista hallituksen esitystä, jota ei ole ollenkaan annettukaan. Että mistä me täällä keskustellaan. Mutta eihän tämä nyt ollut oikeastaan nolla, koska täällä tuli tämä Honkasalon erittäin hyvä ponsi meille. Tämän keskustelun kuluessa, joka vähän rönsyili, josta kiitos puheenjohtajalle, että tässä sallittiin rönsyillä, tästä sinänsä aika nolla-asiasta päästinkin tämmöiseen hyvinkin tuottavaan ja produktiiviseen keskusteluun.

Minäkään en kannata sitä, että näitä valtuuston materiaaleja ruvettaisi täällä printtaamaan, koska siitä tulisi valtava määrä printtiä. Se on eri juttu. Mutta

tämmöisiä koulukirjoja, mitä tarjottaisi myös peruskoulussa, sitä voin kyllä kannattaa ihan hyvin lämpimästi. Uskon, että varmaan tässä salissa tulee aika laajalti kannatusta saamaan.

Kiitoksia valtuutettu Honkasalo tästä erittäin hyvästä ponnesta.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Kalevan puheenvuoro oli tyypillinen hämäyspuheenvuoro, kun hän väitti tätä aloitetta nolla-aloitteeksi. Siis näitä aloitteitahan tehtiin laajassa osassa suomalaisia kuntia sen jälkeen, kun hallitus oli kehysriihessään tehnyt tämän päätöksen rajata maksuttomia oppimateriaaleja. Ja eihän tämä päätös ollut suinkaan mikään vahinko, vaan hallitus oli päättänyt tietoisesti rajata oppivelvollisten maksuttomia materiaaleja. Näinhän se tehtiin se ratkaisu. Ja vasta sen jälkeen, kun tästä oli syntynyt laaja julkinen keskustelu ja todettiin, että tämä on haitallinen päätös ja mahdollisesti tämä ei edes tuo niitä säästöjä, joita hallitus on kuvitellut saavuttavansa, vasta sen jälkeen tämä päätettiin kumota.

Joten kyllähän tällä nimenomaan aloitteella oli se kaikista suurin vaikutus itse asiassa, eli hallitus päätti peruuttaa tämän koko päätöksen.

Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Ei mennä tähän nyt sitä, miten Orpon hallitus kuullessaan tästä Helsingin sosiaalidemokraattien valtuutettujen ryhmän aloitteesta, miten se päätöksenteko siellä meni. Se jääköön tuleville historiankirjoittajille selvitettäväksi.

Mutta haluan korostaa, että en tarkoittanut, että tämä aloite sinänsä olisi ollut nolla-aloite. Pahoittelen, jos sanoin niin. Tarkoitin, että tämä keskustelu oli nollakeskustelu, koska tässä keskusteltiin sellaisesta aloitteesta, joka tehtiin vastustamaan sellaista hallituksen esitystä, jota ei ollenkaan lopulta annettu. Se keskustelu oli nolla. Näin luulin, mutta sitten onneksi valtuutettu Honkasalo täällä toi hyvin esiin sen, että tästä keskustelusta, joka siis vaikutti olevan nolla, aivan nolla, siitä keskustelusta nousikin jotain hyvää, mitä me ei kukaan tiedetty, että mihin tämä saattaa mennä täällä. Siitä kiitos nyt puheenjohtajistolle, että sallittiin tämä lievä rönsyily tässä, koska nyt me saatiin tämä ponsi, joka on ehdottoman tärkeä. Ihan oikeasti se on tärkeä.

Valtuutettu Laura Korpinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä suht tuoreena politiikan harjoittajana tämä kolme vuotta valtuustossa on aina välillä ollut tuskien taivalta, mutta tällaisesta hetkestä voi ilahtua, että kun neljä viikkoa sitten tein tämän ponnin ja sitä ei juuri monikaan täällä kannattanut, niin hienoa nyt sitten, jos vihervasemmistossa on ymmärretty tämän asian merkityksellisyys ja sieltä on nyt vastaavan sorttinen ponsi tehty. Jos se vaikka nyt sitten saisi enemmistön, niin voin sitten ajatella, että minullakin on ollut joku pieni merkitys täällä.

Kiitos.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Kyllä tästä itse asiassa ratkaiseva kiitos kuuluu nuorisoneuvoston edustajille, koska keskusteluhan meinasi jäädä kokonaan käymättä, mutta he piti

**Helsingin kaupunginvaltuusto
keskustelupöytäkirja**

**Helsingfors stadsfullmäktige
diskussionsprotokoll**

23.10.2024
67 / 68

puheenvuoroja, ja sen jälkeen tämä keskustelu syntyi. Eli annetaan kiitos sinne, minne se kuuluu.

Kiitos.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Helsingin kaupunginvaltuuston keskustelupöytäkirja on yleiskielinen litteraatti kaupunginvaltuuston kokouksessa käydystä keskustelusta. Keskustelupöytäkirja on litteroitu videoidusta kaupunginvaltuuston kokoustallenteesta.

Keskustelupöytäkirjaan ei litteroida kaupunginvaltuuston puheenjohtajan puheenvuoroja.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirja löytyy Helsingin kaupungin verkkosivuilta paatokset.hel.fi.

Diskussionsprotokollet över Helsingfors stadsfullmäktiges sammanträde är en allmänspråklig transkription av diskussionen som förts vid sammanträdet.

Diskussionsprotokollet har transkriberats ur videoinspelningen av stadsfullmäktiges sammanträde.

Stadsfullmäktiges ordförandes anföranden transkriberas inte i diskussionsprotokollet.

Stadsfullmäktiges protokoll finns på Helsingfors stads webbplats paatokset.hel.fi/sv.